

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	29362 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29362
Назва ОП	Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Серняк Олег Ігорович, Смаглюк Ріта Михайлівна, Драгомирецька Наталія Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.10.2021 р. – 13.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_econ/silabuss_publichne/vidom_samoocin_publ_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_econ/silabuss_publichne/prog_vizitu_publichne_mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 другого (магістерського) рівня вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету є оригінальною з чітко вираженим фокусом на агросферу. Цілі і зміст, компетентності, результати навчання ОПП та окремих ОК сформульовані в межах предметної області спеціальності 281 та узгоджені з місією і стратегією ЗВО. Зміст ОК та організація навчального процесу за ОПП сприяють залученню здобувачів до: розробки стратегій територіальних громад; проєктів тощо для регіону; наукової публікаційної активності; практичної діяльності в сфері публічного управління та адміністрування. Роботодавці та професіонали-практики залучені до аудиторних занять та організації і проведення практичної підготовки. В ОПП враховані пропозиції всіх стейкхолдерів. ОПП реалізується в межах вимог, визначених нормативними документами ЗВО і удосконалюється з урахуванням діючої в ЗВО системи управління якістю та сформованою культурою якості. ОПП формує компетентності для широкого спектру суб'єктів публічної сфери, враховуючи особливості сучасного розвитку агросфери. Всі процедури та взаємовідносини суб'єктів освітнього процесу унормовані і є сталою практикою. Створені належні умови для: інтернаціоналізації освітньої діяльності; міжнародної академічної мобільності; участі в міжнародних академічних проєктах для здобувачів і НПП; неформальної освіти; здобуття соціальних навичок; формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів; попередження та вирішення конфліктних ситуацій та ін. Матеріально-технічні ресурси достатні для реалізації ОПП. Наявна система стимулювання та заохочення НПП, професійний та академічний рівень яких корелює з акредитаційними вимогами. Існує культура відкритості та прозорості освітнього процесу з висвітленням інформації на сайті ЗВО, де розміщено форми для зворотного зв'язку. Виявлені слабкі сторони і недоліки ОПП є підставою для рекомендацій по удосконаленню провадження освітнього процесу та його моніторингу, можуть бути виправлені в короткий термін і не впливають на загальну оцінку по критеріям.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОПП сформульовані відповідно стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня з фокусом на агросферу, корелюють з місією та стратегією розвитку БНАУ, дають можливість розвивати спільну науково-прикладну діяльність з суб'єктами публічного управління та адміністрування з залученням здобувачів до розробки стратегій територіальних громад, проєктів тощо для регіону, враховуючи особливості розвитку галузі «Публічне управління та адміністрування». ОПП визначає широкий спектр реалізації отриманих здобувачами компетентностей в професійній діяльності. До розробки ОПП залучено роботодавців, здобувачів, дорадчі органи (Рада роботодавців, студентське самоврядування), які долучені до обговорення ОПП на засіданнях кафедри і до анкетування щодо покращення ОПП, що позначилося у перегляді ОПП та внесенні змін з урахуванням самообстеження, моніторингу, внутрішнього аудиту ОП і висновків групи зі змісту та якості освіти. Реагування на виявлені недоліки в ОПП відбувається відповідно до нормативних документів ЗВО та сформованої культури якості, яка визначається в Стратегії ЗВО та політиці в сфері якості. Досвід інших ЗВО враховано при розробці ОПП. Повністю враховано компетентності і результати навчання, визначені стандартом, що сприяє досягненню цілей ОПП та науковій публікаційній активності здобувачів. ОПП має чітку структурно-логічну схему та відповідність предметній області спеціальності 281 і стандарту. Обсяг ОК відповідає реальному навантаженню здобувачів з запланованою самостійною роботою. Індивідуальна освітня траєкторія та індивідуальні навчальні плани формуються відповідно до нормативних документів БНАУ. Практична підготовка, до якої залучені роботодавці та професіонали-практики, які також проводять гостьові і виїзні аудиторні заняття, відповідає особливостям ОПП та спеціальності, сприяє досягненню результатів навчання, визначених стандартом, а сформовані компетентності – працевлаштуванню. Унормовані процедури щодо прав і обов'язків всіх учасників освітнього процесу, прийому на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти і в неформальній освіті. За ОПП є приклад визнання останньої. Силабуси і робочі програми дисциплін, з визначеними формами, методами навчання, вимогами до вивчення дисциплін, чітко визначеними контрольними заходами є на сайті ЗВО та в системі Moodle. Створені належні умови для інтернаціоналізації освітньої діяльності, міжнародної академічної мобільності, участі в міжнародних академічних проєктах для здобувачів і НПП. Конкурсний добір НПП орієнтований на підвищення рівня професіоналізму, який стимулюється рейтингуванням, матеріальним і нематеріальним заохоченням, підвищенням кваліфікаційної та професійної майстерності. Є достатня матеріально-технічна база для провадження ОПП. Створені умови для попередження та вирішення конфліктних ситуацій. Інформація про освітній процес та нормативні документи оприлюднюється на сайті ЗВО, де є форми для зворотного зв'язку.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Виявлені слабкі сторони та недоліки ОПП пов'язані з організаційно-управлінськими процедурами і рівнем досконалості контрольних функцій груп зі змісту та якості. Експертна група рекомендує: розширити перелік посад щодо професійної придатності випускників, зокрема для середньої ланки суб'єктів публічного управління та адміністрування; удосконалити робочі програми ОК в контексті постреквізитів для представлення системності взаємозв'язків між ОК; врахувати у переддипломній практиці РН 9 стандарту вищої освіти щодо вільного спілкування іноземною мовою, враховуючи міжнародну активність кафедри; переглянути доцільність внесення в навчальний план перелік ВК та вивести їх в окремий каталог зі зменшенням рівня спеціальних вимог до ВК і надання можливості вибору здобувачам інших ОПП; уточнити формулювання компетентностей та результатів

навчання ВК, оскільки стандартом вищої освіти визначаються РН для ОК, навіть якщо ВК розширює компетентності, сформовані ОК; в робочих програмах дисциплін зазначати рівень компоненти, що покращить розуміння здобувачами рівня дисципліни; удосконалити роботу щодо ознайомлення здобувачів з переліком соціальних навичок, які формуються під час опанування ОК, чітко виділити soft skills в кожній РП ОК для розширення розуміння здобувачами; переглянути обсяг самостійної роботи для заочної форми навчання, зазначений в робочих програмах ОК і привести його у відповідність до Положень ЗВО; в робочих програмах/методичних рекомендаціях чітко систематизувати види самостійної роботи, їх часовий обсяг для виконання та деталізувати бальну вагу для покращення розуміння здобувачами системи набору балів за самостійну роботу; оновити сучасними джерелами списки рекомендованої літератури Програми фахового вступного випробування зі спеціальності 281, актуалізувати орієнтовні теоретичні питання з дисципліни «Децентралізація публічної влади»; заохочувати активність здобувачів щодо звернень з визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, міжнародної академічної мобільності, участі в міжнародних програмах і проєктах; проводити регулярне опитування здобувачів щодо форм і методів навчання та викладання і потреб оновлення змісту ОК; оновлювати ОК на підставі наукових досліджень НПП; удосконалити добір НПП до викладання ОК та керівництва магістерськими роботами на підставі дотичності публікацій НПП; удосконалити: моніторинг кар'єрного шляху і працевлаштування здобувачів ОПП, діяльність групи зі змісту та якості щодо внутрішнього оцінювання та моніторингу ОПП, враховуючи недоліки, зазначені експертною групою у критеріях 2, 6; унормувати час для виконання контрольних завдань здобувачами; здійснювати публікацію зауважень та пропозицій стейкхолдерів до ОПП на сайті університету для більш прозорого та досконалого процесу розробки ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми чітко сформульовані в контексті стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня з фокусом на агросферу. В цілях ОП відображено місію ЗВО в частині [підготовки висококваліфікованих фахівців нового покоління для сталого розвитку аграрної сфери шляхом надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності <http://bit.do/fR9sf>] і відповідає Стратегії розвитку Білоцерківського національного аграрного університету до 2025 року <http://bit.do/fR9sg>, де відображена місія ЗВО. Місія ЗВО віддзеркалюється в цілях ОП в аспекті володіння [методологією та інструментарієм управлінської, адміністративної та науково-дослідної діяльності] тощо. У цілях ОП також відображено стратегічну мету ЗВО щодо [створення привабливого освітнього середовища для студентів], яка прописана в цілях ОП в контексті [надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих професійних та морально-етичних стандартів у викладанні з урахуванням цілей сталого розвитку, передусім агросфери та інтеграції у європейський простір <http://bit.do/fR9sg>]. Застосування отриманих компетентностей, зазначених в ОПП стосується вищих посадових осіб та керівників органів державної влади і місцевого самоврядування, громадських об'єднань та політичних партій. Також передбачається формування компетентностей менеджерів (управителів) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів. Аналіз змісту ОК ОПП та інформації на сайті ЗВО <http://bit.do/fR9uh>, зокрема стосовно результатів тренінгів, виїзних занять тощо, а також інтерв'ю здобувачів, роботодавців, НПП продемонстрували більш широкі можливості щодо реалізації отриманих здобувачами компетентностей для середньої ланки посадових осіб та ін. суб'єктів публічного управління та адміністрування. Це доцільно відобразити в ОПП, в розділі професійної придатності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До групи розробників ОПП увійшли професіонали-практики (Майстренко К.М., к.н.держ.упр., фахівець з публічних закупівель I категорії виробничо-технічного відділу та управління майном апарату управління КП «Кіровогеологія»), здобувачі (Осипенко Ж.Ж., директор департаменту освіти і науки КОДА, здобувач ОПП). В якості рецензентів залучено представників органів державної влади та посадових осіб органів місцевого самоврядування, які надали пропозиції, зокрема: введення ВК «Проектне фінансування», додавання окремого блоку «Технології публічного адміністрування» (Савчук Ю.С., заступник міського голови); включення в ОПП ОК «Публічне управління сталим розвитком агросфери», а до ВК - «Управління ризиками в публічному секторі» (Торкунов О.М., заступник голови Київської обласної державної адміністрації); запровадження навчальних дисциплін правового регулювання

земельних питань, соціальної економіки (Польовий Л.О., голова Єрківської ТГ). Зустріч з роботодавцями, рецензентами та ін. стейкхолдерами підтвердила їх вплив на формування цілей і змісту ОПП: обговорення проєктів ОПП відбувається шляхом проведення зустрічей зі стейкхолдерами, наприклад з заступником директора Агенції стратегічного розвитку Білої Церкви О.Сахаровою <http://bit.do/fR9t4>; співпраця з роботодавцями є постійною з часу відкриття підготовки фахівців за спеціальністю 281 і продовжується по теперішній час в період підготовки фахівців за освітньою програмою (Кошель В.О., громадський діяч, колишній секретар Білоцерківської міської ради); в ОПП відображена підготовка кадрового забезпечення реформ і розвитку територій (Тимошенко Т.М., к.н.держ.упр., експертка з розробки стратегій місцевого розвитку Програми «U-LEAD з Європою» та з питань розвитку громад і територій, консультантка Проєкту USAID «Економічна підтримка Східної України»); ОПП створює можливості для працевлаштування здобувачів в органах державної влади (Мерзлюк Л.В., голова білоцерківської РДА); в межах ОПП роботодавці разом з НПП і здобувачами розробляють стратегії розвитку громад (Гринчук В.Ю., к.е.н, голова Узинської ОТГ Київської обл.), а також проєкти (Сахарова О.М., заступник директора КП БМР «Агенція стратегічного розвитку Білої Церкви»). Рада роботодавців обговорювала зміст і цілі ОПП (Якубенко О.С., начальник Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби в м. Києві, Київській, Чернігівській та Черкаській областях), що підтверджено протоколом №4 від 02.12.2020 р. засідання Ради роботодавців економічного факультету (надано на запит ЕГ). Практикується спільне обговорення ОПП на засіданнях кафедри з роботодавцями, студентами та НПП, що підтверджено протоколами засідань кафедри №5 від 06.10.2020 р., №16 від 09.04.2020 р. (надано на запит ЕГ) і на зустрічах з роботодавцями, здобувачами, студентським самоврядуванням. Також пропозиції роботодавців і здобувачів збираються шляхом анкетування <http://bit.do/fSehK>, <http://bit.do/fSehD>.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням стандарту вищої освіти та сучасних тенденцій розвитку спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Враховано галузеві аспекти (орієнтація на агропромислову сферу) та регіональний контекст (залучення здобувачів до дискусій з фахівцями з питань стратегічного розвитку міста, управління розвитком територіальних громад, організації роботи органів державної та представницької влади тощо <http://bit.do/fR9t4>). Враховуються потреби в фахівцях з публічного управління та адміністрування Київської, Вінницької, Житомирської та Черкаської областей, зокрема щодо роботи в органах місцевого самоврядування, а також в агрохолдингах та агрофірмах (зустріч з керівництвом, роботодавцями, відкрита зустріч). Є запит від територіальних громад та обладміністрацій на підготовку фахівців з чіткою спрямованістю на практико орієнтовне навчання (зустрічі з роботодавцями, керівництвом, здобувачами). Акценти зроблено на агросфері з урахуванням досвіду зарубіжних та українських ЗВО, що знайшло відображення у змісті ОПП та введенні нових освітніх компонентів: ОК 6 «Публічне управління сталим розвитком агросфери» (Чеський та Варшавський університети природничих наук); ОК 9. Інформаційна політика та електронне врядування; ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів» (Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського, Полтавська державна аграрна академія), - що підтверджено на зустрічах з НПП, адміністративним персоналом, гарантом, резервною. Дана ОПП є відмінною від зазначених і має свій фокус. Робота щодо запровадження досвіду Поморської академії (м. Слупськ, Польща) для магістерського рівня спрямована на створення можливостей отримання подвійного диплому. Відповідність галузевому аспекту та тенденціям розвитку спеціальності зазначили представники академічної спільноти, як рецензенти ОПП, на зустрічі зі стейкхолдерами (Твердохліб О.С., д.н.держ.упр., професор кафедри державного управління у сфері цивільного захисту Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту; Кіслюв Д.В., д.н.держ.упр., завідувач кафедри міжнародного права, міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма повністю враховує результати навчання, визначені стандартом вищої освіти. У всіх робочих програмах ОК визначено результати навчання з їх деталізацією конкретно для певної ОК. В освітній програмі введено додаткові компетентності, визначені ЗВО (СК 11) та результати навчання (РН 13), які відображають специфіку та фокус освітньої програми (агропромислова сфера, сільські території, об'єднані територіальні громади, різні рівні публічного управління та адміністрування, сталий розвиток сільських громад тощо) і передбачає первинну підготовку на бакалаврському рівні, як зазначено у робочих програмах навчальних дисциплін, наприклад: пререквізити для ОК 1 «Механізми публічного управління та адміністрування» – це ОК бакалаврського рівня «Основи публічного управління», «Публічна служба», «Комунікативний менеджмент», «Публічна політика»; для ОК 2. Публічне врядування в ЄС – це ОК 14 «Основи публічного управління бакалаврського рівня» <http://bit.do/fR9tW> і т.п. Результати навчання розподілені по всіх ОК і є продовженням формування з рівня бакалавра. ОК «Публічна політика» викладається на бакалаврському рівні, на магістерському рівні, наприклад, ОК 1. «Механізми публічного управління та адміністрування» здебільшого зорієнтована на частину РН 1 щодо прийняття управлінських рішень. Те саме стосується ОК 2 «Публічне врядування в ЄС» та ін. Частина РН щодо

теорій, змісту тощо «Публічної політики» віднесено на рівень бакалаврату. На рівні магістра ці РН розвиваються і доповнюються в багатьох ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі освітньої програми чітко сформульовані в контексті стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня з фокусом на агросферу, корелюють з місією та стратегією розвитку ЗВО, а також дають можливість розвивати спільну науково-прикладну діяльність з органами державної і публічної влади, а також з іншими суб'єктами публічного управління та адміністрування. ОПП має свій фокус (агросфера) і широкий спектр реалізації отриманих здобувачами компетентностей в професійній діяльності. До розробки ОПП залучено роботодавців, здобувачів, а також дорадчі органи факультету (Рада роботодавців, студентське самоврядування). Практикується спільне обговорення ОПП на засіданнях кафедри з роботодавцями, здобувачами, НПП. Широко застосовується анкетування роботодавців та здобувачів щодо покращення ОПП. Здобувачі долучаються до розробки стратегій територіальних громад, проєктів тощо для регіону, враховуючи особливості розвитку галузі «Публічне управління та адміністрування». В освітніх компонентах ОПП відображено досвід зарубіжних та українських ЗВО, що не завадило ОПП мати свою особливість. Повністю враховано результати навчання, визначені стандартом вищої освіти і введено результати навчання, визначені ЗВО для ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони не виявлено. Експертна група рекомендує: враховуючи досвід реалізації ОПП, широкий змістовний контекст освітніх компонентів та взаємодію з роботодавцями, розширити перелік посад щодо професійної придатності випускників ОПП і вказати посади для середньої ланки суб'єктів публічного управління та адміністрування, оскільки ОПП має більш широкі можливості і готує фахівців для середньої ланки у тому числі.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП узгоджена за всіма якісними і кількісними показниками всіх підкритеріїв щодо: кореляції цілей ОПП зі стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня та з місією і стратегією розвитку ЗВО; науково-прикладної діяльності з суб'єктами публічного управління та адміністрування; фокусу та оригінальності ОПП; залучення стейкхолдерів до розробки та провадження ОПП; врахування досвіду українських та зарубіжних ЗВО; відповідності результатів навчання стандартам. Виявлені експертною групою недоліки несуттєві та потребують уточнення і коригування.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми відповідає вимогам стандарту вищої освіти для освітньо-професійних програм і складає 90 кредитів ЄКТС. На здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю відводиться 66 кредитів, що складає 73,3% від загального обсягу кредитів і відповідає вимогам Стандарту (має бути не менше 35%). Практика складає 8 кредитів, що також відповідає вимогам Стандарту (має бути не менше 5 кредитів). Загальний обсяг вибіркового компоненту складає 24 кредити, що становить 26,7% від загального обсягу кредитів і відповідає вимогам п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» (не менше 25%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених

цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма має 2 складові: 1) освітні компоненти, практична підготовка і атестація та 2) вибіркові компоненти, перелік яких надано в освітній програмі, кількість яких 32 ВК, а також 33-35 ВК з загальноуніверситетського каталогу. В структурно-логічну схему включені тільки ОК. Вони розподілені на 3 блоки за 3-ма семестрами. 1-ий семестр: ОК 1 «Механізми публічного управління та адміністрування», ОК 3 «Національна безпека», ОК 4 «Методологія й організація наукових досліджень», ОК 5 «Ділова іноземна мова». 2-ий семестр: ОК 2 «Публічне врядування в ЄС», ОК 7 «Правове регулювання адміністративної діяльності», ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів»; ОК 11 «Переддипломна практика». 3-ій семестр: ОК 6 «Публічне управління сталим розвитком агросфери», ОК 8 «Управління проектами у публічній сфері», ОК 9 «Інформаційна політика та електронне врядування», ОК 11 «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра», ОК 12 «Атестаційний іспит». Всі ОК знаходяться в тісному взаємозв'язку, що відображено в РП ОК в розділі передумови вивчення дисципліни. Втім, не вказано постреквізити, що доцільно вказати в РП для більш зрозумілої для здобувачів логіки викладання дисциплін. За структурно-логічною схемою всі ОК спрямовані на підготовку до атестаційного іспиту і знаходяться в логічному взаємозв'язку. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами ОПП побудована логічно та демонструє відповідність змісту результатів навчання стандарту та результатів навчання, визначених для кожної ОК. Група ОК спрямована на формування декількох РН, наприклад: РН 1, 2 – ОК 1,2,4; РН 4 – ОК 4,8,9; РН 10 – ОК 1,2,5,7,10. Переддипломна практика враховує всі РН, окрім РН 9 щодо вільного спілкування іноземною мовою. Структурно-логічна схема більш систематизована у порівнянні з ОПП 2020 р. <http://bit.do/fSeqL> і включає нові компоненти. В цілому зміст ОП та виокремлені в ній ОК дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, робочих програм та силабусів ОК підтвердив, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Зазначена в ОП предметна область відповідає змісту освітніх компонентів як у постановці мети, так і в змістовній частині та відображає особливості і фокус програми: спрямованість на агросферу, сільські території, територіальні громади; а також на реалізацію програм, проектів, моделей сталого розвитку на всіх рівнях публічного управління з адаптацією до місцевих умов. 88% освітніх компонентів розкривають теоретичний зміст предметної області, визначають відповідно стандарту об'єкти вивчення, формують практичні навички, зокрема: ОК 1 «Механізми публічного управління та адміністрування», ОК 2 «Публічне врядування в ЄС», ОК 3 «Національна безпека», ОК 6 «Публічне управління сталим розвитком агросфери», ОК 7 «Правове регулювання адміністративної діяльності», ОК 8 «Управління проектами у публічній сфері», ОК 9 «Інформаційна політика та електронне врядування», ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів». Тематика магістерських досліджень (<http://bit.do/fSeq6>) сформульована в межах предметної області спеціальності 281 та стосується теоретико-прикладних аспектів сфери публічного управління та адміністрування. 30% тем магістерських досліджень спрямовані на дослідження діяльності конкретних органів державної та публічної влади.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП відповідає внутрішнім нормативним документам ЗВО щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії. 26,7% від загального обсягу кредитів складають ВК. Розподіл ВК відповідає вимогам Положення про вибіркові навчальні дисципліни <http://bit.do/fR98x> щодо вибору дисциплін варіативної частини при формуванні індивідуального навчального плану здобувача (п. 1.7). Розроблена чітка процедура укладання ВК: до 15 листопада поточного року кафедри подають пропозиції до переліку ВК; перевіряються і рекомендуються методичними радами факультету; до 15 грудня НПП створюють опис ВК на сайті ЗВО у розділі «Каталог вибіркових дисциплін» <http://bit.do/fSerz>; у лютому каталог ВК затверджується науково-методичною радою. Вибір відбувається впродовж перших 3-х тижнів у першому навчальному році з детальним ознайомленням здобувачів з переліком ВК кафедри. Прописана чітка процедура прийняття рішення здобувачем щодо вибору ВК. Вивчення ВК починається з першого навчального року. Регламентована процедура вибору ВК: з переліку для ОП; з загальноуніверситетського каталогу, у тому числі з інших освітніх програм, що [не передбачає особливих передумов для їх вивчення]. Аналіз робочих програм ВК показав наявність особливих умови для вивчення: спрямовані на удосконалення компетентностей ОК (переквізитами є ОК); результати навчання ВК відповідають результатам навчання стандарту (Соціальна та гуманітарна політика <http://bit.do/fSerX>, Управління змінами <http://bit.do/fSerZ>, Фінансовий менеджмент <http://bit.do/fSer2>, Управління ризиками в публічному секторі <http://bit.do/fSer4>, Політичні еліти та політичне лідерство <http://bit.do/fSer5>, Антимонопольне регулювання і контроль <http://bit.do/fSer7>, Управлінське консультування <http://bit.do/fSer8>, Стратегічний аналіз <http://bit.do/fSesb>). ВК внесено в навчальний план. В робочих програмах не вказано, що це ВК. Експертна група звертає увагу, що ВК не можуть формувати результати навчання стандарту. Викликає сумніви доречність введення дисципліни «Вступ до спеціальності» до ВК. З'ясовано (зустрічі з НПП, здобувачами), що це пропозиція здобувача, врахована при оновленні ОПП. Варто розглянути можливість формування окремого каталогу ВК з даної ОПП з наданням можливості здобувачам інших спеціальностей обирати дані ВК. Зустрічі з НПП, адміністративним персоналом, здобувачами підтвердили додержання процедур за ОПП, зазначених в Положенні. Перелік ВК розміщено на сайті ЗВО <http://bit.do/fSesu>.

Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти <http://bit.do/fR982> регулює врахування [особливих освітніх та професійних інтересів і потреб] здобувачів (п. 1.3). ІНП складається у квітні поточного року на наступний навчальний рік і включає всі ОК та ВК з визначенням послідовності вивчення відповідно до ОПП. На кожного здобувача розроблено індивідуальний навчальний план в друкованому вигляді з інформацією про здобувача та результати контролю знань за роками навчання та семестрами (зразки надано на запит ЕГ).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП містить переддипломну практику (ОК 11) обсягом 8 кредитів. Положенням про практичну підготовку Білоцерківського національного аграрного університету <http://bit.do/fR988> унормовано організаційні та змістовні складові практик відповідно до вимог і особливостей ОПП. Всі бази переддипломної практики, у тому числі і для даної ОПП розміщено на сайті ЗВО <http://bit.do/fSetc>. Робоча програма переддипломної практики складена відповідно до вимог Положення. Визначений об'єкт практики відповідає предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»: [центральні органи виконавчої влади, територіальні органи ЦОБВ, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, державні і муніципальні установи, інституції громадянського суспільства, громадські об'єднання, некомерційні організації, міжнародні неурядові організації, міждержавні органи та структури]. В РП переддипломної практики враховано всі ЗК, СК та РН, визначені структурно-логічною схемою ОПП та в матриці відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОПП, окрім РН9 щодо володіння іноземною мовою. Навчальний план 2021 р. передбачає практичну підготовку обсягом 8 кредитів, відповідно і план 2020 р. <http://bit.do/fSaCC> відповідно. Переддипломна практика проводиться наприкінці 2-го семестру (травень-липень). З базами практик закладаються договори, наприклад: Ставищенська лікарня Ставищенської селищної ради; Маловільшанська територіальна громада; Білоцерківська районна державна адміністрація (зразки надано на запит ЕГ). За результатами переддипломної практики оформлюється звіт, який має наступні складові: щоденник практики; індивідуальне завдання; теоретичну, технологічну, аналітичну, оціночну складові відповідно до тематики магістерської роботи (зразки надано на запит ЕГ). За підсумками практики відбувається захист звітів, що підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Також з'ясовано, що під час карантинних обмежень практика організовувалась дистанційно. На зустрічі з представниками допоміжних (сервісних) структур з'ясовано, що відбуваються зустрічі і наради зі здобувачами щодо практики. Попри наявні бази практики здобувачі можуть самі обрати базу практики і представити договір в ЗВО на узгодження. Також здобувачам допомагають знайти базу практики відповідно до їх потреб (Непочатенко А.В., к.е.н., доцент, відповідальний за працевлаштування на економічному факультеті). Зустріч з роботодавцями підтвердила наявність практичної підготовки та відповідність сформованих компетентностей подальшій професійній діяльності (Мерзлюк Л.В., голова білоцерківської РДА, Якубенко О.С., начальник Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби в м. Києві, Київській, Чернігівській та Черкаській областях та ін.).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В ОПП включено окремі освітні компоненти, спрямовані на формування соціальних навичок: ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів». Аналіз робочих програм показав, що в змісті навчальних дисциплін спостерігається формування soft skills, хоча окремо не зазначається. Так, експертна група з'ясувала, що соціальні навички формують: ОК 1 «Механізми публічного управління та адміністрування» (комунікативні технології, управління конфліктом, формування іміджу публічних службовців, спілкування та комунікації); ОК 3 «Національна безпека» (позитивний імідж, зовнішні та внутрішні комунікації); ОК 5 «Ділова іноземна мова» (комунікативні навички, презентації, спілкування тощо); ОК 6 «Публічне управління сталим розвитком агросфери» (налагодження ефективних комунікацій); ОК 7 «Правове регулювання адміністративної діяльності» (публічна діяльність, проведення консультацій з громадськістю тощо); ОК 8 «Управління проектами у публічній сфері» управління проектами (робота в команді, лідерство, мотивація тощо); ОК 9 «Інформаційна політика та електронне врядування» (мотивування, ефективна комунікація тощо). Соціальні навички формуються в межах предметної області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Здобувачі (зустріч 4) розуміють значення поняття «soft skills», втім, впевнені, що це навички, які здобувачі мають отримати самостійно, в процесі самостійної роботи, в тому числі і при вивченні ОК. Експертна група звертає увагу на доцільність чіткого виокремлення соціальних навичок у всіх ОК та ознайомлення з ними здобувачів під час опанування ОК та наголосах на тому, що ОК формують також і соціальні навички, окрім загальних і спеціальних компетентностей.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОК складає 4-6 кредитів ЄКТС: ОК 1 – 6 кредитів; ОК 2, 3, 7 – 5 кредитів; ОК 4,5,6,8,9,10 – 4 кредити; ОК 11 (Переддипломна практика) – 8 кредитів; ОК 12 (Підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра) – 13 кредитів; ОК 13 (Атестаційний іспит) – 0 кредитів. Навчальний час здобувача вищої освіти визначається Положенням про організацію освітнього процесу <http://bit.do/fSetR>. Навчальний час, [відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни], що підтверджено на зустрічі з адміністративним персоналом. За навчальним планом самостійна робота для денної форми навчання складає 66% від загального обсягу ОК, що відповідає вимогам Положення. Для заочної форми навчання за робочими програмами - 92-93%, що перевищує встановлені Положенням вимоги. Доцільно переглянути обсяг самостійної роботи для заочної форми навчання відповідно Положенням про організацію освітнього процесу та про організацію і контроль позааудиторної самостійної роботи <http://bit.do/fSfU5>. Аналіз РП ОК показав, що в них зазначено тематику самостійної роботи, яка відповідає змістовній частині навчальної дисципліни і визначено кількість годин, але не зазначено види самостійної роботи, методи її проведення і оцінювання. В методичних рекомендаціях до вивчення дисциплін, які розміщено і в системі Moodle, виокремлено завдання для самостійної роботи та узагальнені критерії оцінювання (за що відмінно, добре і т.ін.) видів робіт (доступ надано на запит ЕГ). Не визначено погодинне навантаження на виконання видів самостійної роботи і відсутній чіткий перелік видів робіт та бальної відповідності за конкретні завдання. ЕГ за матеріалами методичних рекомендацій з'ясувала, що видами самостійної роботи є опанування лекційним матеріалом, вирішення завдань, розбір ситуаційних завдань тощо. Доцільно визначити відповідність видів самостійної роботи часовому обсягу для їх виконання та бальну вагу, що покращить розуміння здобувачем системи набору балів, яка наводиться в узагальнених таблицях. На зустрічі з адміністративним персоналом (Зубченко В.В.) з'ясовано, що тижневе навчальне навантаження не перебільшує 18 годин. Для здобувачів денної форми навчання виділено «магістерський день» щотижня для самостійної роботи. Розклад складено для уникнення перенавантаження. Здобувачі заочної форми навчання мають розподілення самостійної роботи в міжсесійний період. Здобувачі на зустрічі запевнили, що не відчують перенавантаження. Самостійна робота здобувачів під час карантинних обмежень доповнювалась можливостями системи Moodle, у чому пересвідчилась ЕГ. Організацію самостійної роботи продемонстровано на резервній зустрічі (Ігнатенко В.Д., к.пед.н, доцент; Сокольська Т.В., д.е.н, професор). Загалом, фактичне навантаження здобувачів є реалістичним та сприяє досягненню результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Відсутнє.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОПП відповідає стандарту вищої освіти та п. 15, ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження та обсягу ОК та ВК. Має чітку оновлену структурно-логічну схему з новими і змістовно оновленими ОК, взаємопов'язаними між собою в аспекті пререквізитів, які демонструють послідовність в підготовці магістрів на підставі програми бакалаврату, що відображено в робочих програмах ОК. Визначені для ОК зміст та результати навчання відповідають стандарту вищої освіти, сприяють досягненню цілей ОПП. Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 281 у постановці мети і в змістовній частині та відображає особливості і фокус ОПП. ОК мають теоретико-прикладний аспект, що відображено в тематиці магістерських досліджень здобувачів. Процедура вибору ВК унормована відповідно до нормативних документів ЗВО, що висвітлено на сайті. Повною мірою враховуються пропозиції здобувачів щодо вибору ВК та їх наповнення новими компонентами. Здобувачі ознайомлені з процедурами вибору ВК та користуються правом вибору. Індивідуальні навчальні плани здобувачів формуються відповідно до унормованих ЗВО процедур. Практична підготовка унормована документами ЗВО, відповідає особливостям ОПП та спеціальності 281, сприяє досягненню результатів навчання, визначених стандартом. До організації практики залучені роботодавці та професіонали-практики. Компетентності, сформовані ОПП сприяють працевлаштуванню випускників в сфері публічного управління та адміністрування. ОПП передбачає формування соціальних навичок в межах предметної області спеціальності: введено окремі ОК; простежується у змісті ОК; здобувачі знайомі з поняттям «soft skills». Обсяг ОК відповідає реальному навантаженню здобувачів. Запланована самостійна робота здобувачів. Визначено її види, форми і загальна бальна вага. Використовується система Moodle, де розміщено всі необхідні навчально-методичні матеріали для опанування ОК і самостійної роботи. Виділено окремий день для самостійної роботи здобувачів. Тижневе навантаження відповідає вимогам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін ОПП не виявлено. Є недоліки, пов'язані з організаційно-управлінськими процедурами, зокрема щодо: врахування в робочих програмах ОК постреквізитів; відсутності в програмі переддипломної практики результату навчання щодо вільного спілкування іноземною мовою; внесення в навчальний план переліку ВК, які мають особливі вимоги (потребують знань з ОК); формулювання результатів навчання та компетентностей для ВК; введення дисципліни «Вступ до спеціальності» до ВК, навіть враховуючи, що це пропозиція здобувачів; розуміння здобувачами поняття «soft skills»; обсягу самостійної роботи для заочної форми навчання; систематизації видів самостійної роботи з чітким визначенням часового навантаження її виконання для кожного виду робіт та бальної оцінки за кожен вид роботи. Експертна група рекомендує: 1) удосконалити робочі програми ОК, вказавши в них постреквізити для більш чіткого представлення системності взаємозв'язків між ОК і більш зрозумілої для здобувачів логіки викладання ОК; 2) врахувати у переддипломній практиці РН 9 стандарту вищої освіти щодо вільного спілкування іноземною мовою, враховуючи міжнародну активність кафедри; 3) переглянути доцільність внесення в навчальний план переліку ВК (навіть за умов розширення компетентностей, отриманих при вивченні ОК), та винести їх в окремий каталог зі зменшенням рівня спеціальних вимог до ВК і надання можливості здобувачам інших спеціальностей їх обирати; 4) уточнити формулювання компетентностей та результатів навчання ВК, оскільки результати навчання стандартом вищої освіти визначаються для ОК, навіть якщо ВК розширює компетентності, сформовані ОК; 5) в робочих програмах дисциплін чітко визначати чи це освітня компонента чи вибіркова, що полегшить формулювання компетентностей та розуміння здобувачами рівня дисципліни; 6) удосконалити роботу щодо ознайомлення здобувачів з переліком соціальних навичок, які формуються під час опанування ОК; чітко виділити soft skills в кожній РП ОК для розширення розуміння здобувачами; 7) переглянути обсяг самостійної роботи для заочної форми навчання, зазначений в робочих програмах ОК і привести його у відповідність до Положень ЗВО; 8) в робочих програмах/методичних рекомендаціях систематизувати види самостійної роботи, їх часовий обсяг для виконання та бальну вагу в межах зазначених для оцінювання балів для покращення розуміння здобувачами системи набору балів за самостійну роботу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом ОПП узгоджена за всіма підкритеріями критерію 2 стосовно: відповідності обсягу ОП правовим актам і стандарту; чіткості структурно-логічної схеми, її оновлення; відповідності змісту ОК і результатів навчання стандарту та предметній області спеціальності 281, з вираженою особливістю та фокусом; теоретико-прикладного аспекту ОПП; унормованих процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії та індивідуальних навчальних планів здобувачів; практичної підготовки, залучення професіоналів практиків та працевлаштування випускників; створення умов для розвитку soft skills; організації самостійної роботи; узгодженості обсягу ОК та реального навантаження здобувачів. Виявлені недоліки стосуються організаційно-управлінських процедур та потребують коригування й уточнення, що можна провести в короткий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» здійснюється згідно «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Білоцерківському НАУ в 2021 році» (<https://bit.ly/3A0OBZo>). При вступі на спеціальність у 2021 р. на основі диплому бакалавра враховувалися результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови за 2020 чи 2021 р. та фахового вступного випробування в БНАУ, а на основі здобутого раніше за іншою спеціальністю диплома магістра чи спеціаліста – результати вступного випробування з іноземної мови та фахового вступного випробування у БНАУ. Правила прийому в університет розроблені відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 р. № 1274 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 09 грудня 2020 р. за № 1225/35508, й оприлюднені на сайті БНАУ в розділі «Вступнику». Вони є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Здобувачі вищої освіти першого року навчання, які вступили до БНАУ з інших ЗВО, зокрема Олександр Студзінський, повідомили експертній групі, що жодних труднощів із пошуком необхідної для вступу інформації та розумінням Правил прийому не було. Відповідальний секретар приймальної комісії Наталія Присяжнюк також підтвердила експертній групі, що скарг і звернень від абітурієнтів цієї ОПП протягом цього річної вступної кампанії не було. Вирішення спірних питань і розгляд апеляцій абітурієнтів здійснюється апеляційною комісією, що керується Положенням про апеляційну комісію БНАУ (<https://bit.ly/3vfJbFC>). Відповідальний секретар приймальної комісії БНАУ повідомила експертну групу, що цього року було лише 1 місце за державним замовленням на денну форму навчання і жодного такого місця на заочну форму навчання. Вартість навчання за спеціальністю була визначена БНАУ у травні 2021 року та протягом вступної кампанії не змінювалася.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Фахове вступне випробування зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» здійснюється відповідно до Програми, затвердженої ректором БНАУ 31.03.2021 р. Програма розміщена на сайті університету в розділі «Вступнику» (<https://bit.ly/3ugXkla>) та загалом враховує особливості освітньо-професійної програми з публічного управління та адміністрування. Ця Програма містить перелік питань із таких дисциплін: «Публічна політика», «Менеджмент персоналу», «Управління інноваціями», «Державне та регіональне управління», «Планування і прогнозування у публічному секторі», «Децентралізація публічної влади». Форма проведення фахового вступного випробування – тестові завдання, що складаються з 10-ти варіантів, кожен із яких містить 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, що потребують вибору однієї або кількох правильних відповідей із запропонованих варіантів, вибору відповідності або їх послідовності. Експертною групою встановлено, що подані у Програмі списки рекомендованих для підготовки джерел літератури з окремих дисциплін застаріли, тобто перевищують 5-річний період. Це стосується дисциплін «Менеджмент персоналу» (75% літератури до 2016 р.), «Державне та регіональне управління» (85,7% літератури до 2016 р.), «Планування і прогнозування у публічному секторі» (77,8% літератури до 2016 р.) і «Децентралізація публічної влади» (55,6% літератури до 2016 р.). Також втратили актуальність подані в Програмі орієнтовні теоретичні питання з дисципліни «Децентралізація публічної влади» «Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад», «Алгоритм добровільного об'єднання територіальних громад» і «Практика створення об'єднаних територіальних громад», адже процес добровільного об'єднання територіальних громад завершився восени 2020 р. і з того часу в Україні сформовані та функціонують територіальні громади (ТГ), а не ОТГ.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється у БНАУ «Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в БНАУ» (<https://bit.ly/2QegqZi>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти БНАУ» (<https://bit.ly/39ZoAvX>) і «Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ» (<https://bit.ly/3ozAISq>). Усі ці документи розміщені у відкритому доступі на сайті університету в розділі «Освітній процес» (вкладка «Нормативно-правова база»). Експертною групою встановлено, що за освітньо-професійною програмою з публічного управління та адміністрування в БНАУ не було звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти чи за програмами академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, поширюються на здобувачів усіх рівнів освіти в БНАУ і визначаються «Положенням про порядок визнання в БНАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://bit.ly/3CbLlBE>). Це Положення розміщене у відкритому доступі на офіційному сайті університету в розділі «Освітній процес» (вкладка «Нормативно-правова база»). Експертна група встановила, що прикладів застосування правил і процедур згідно цього Положення за освітньо-професійною програмою з публічного управління та адміністрування в БНАУ не було, хоча викладачі кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки заохочують здобувачів до проходження курсів на онлайн платформах неформальної освіти. Здобувачі освіти повідомили експертній групі, що вони проінформовані про таку можливість, зокрема здобувач другого року навчання Ігор Крук зазначив, що ознайомлений із відповідним Положенням на сайті університету і знає про своє право на визнання результатів навчання в неформальній освіті в обсязі до 10% від загального обсягу за конкретною ОК. Здобувачка другого року навчання Катерина Клименчук зазначила, що має сертифікати по цифровізації, отримані на платформах «Prometheus» і «Дія. Цифрова освіта», на підставі яких викладач ОК «Інформаційна політика та електронне врядування» Михайло Трофимчук за власною ініціативою додав кілька балів під час вивчення цієї дисципліни.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У БНАУ розроблені та діють правила та процедури, що регламентують прийом на навчання, зокрема за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», визнання результатів навчання, отриманих в

інших закладах освіти, визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Внутрішні нормативні документи, що регламентують ці правила та процедури, розміщені у відкритому доступі на офіційному інтернет сайті університету. За освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» є приклад визнання результатів неформальної освіти у вигляді додаткових балів з освітньої компоненти «Інформаційна політика та електронне врядування» за ініціативою викладача цієї дисципліни. Здобувачі освіти добре знають про таку можливість і про відповідну процедуру, а викладачі кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки проводять значну інформаційну роботу щодо заохочення здобувачами до проходження навчальних курсів на вітчизняних онлайн платформах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

До слабких сторін освітньо-професійної програми з публічного управління та адміністрування в БНАУ відносяться застаріла література (понад 50% джерел старші 5 років) у списках рекомендованих для підготовки джерел літератури з окремих дисциплін Програми фахового вступного випробування зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та неактуальні на сьогодні окремі орієнтовні теоретичні питання з дисципліни «Децентралізація публічної влади» цієї Програми. Експертна група рекомендує: 1) оновити сучасними джерелами списки рекомендованої літератури й актуалізувати орієнтовні теоретичні питання з дисципліни «Децентралізація публічної влади» для підготовки до фахового вступного випробування зі спеціальності; 2) заохочувати активність здобувачів щодо звернень з визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-професійна програма з публічного управління та адміністрування в БНАУ загалом відповідає визначеному критерію за всіма підкритеріями. Посилання на офіційні інтернет ресурси, що містять інформацію про правила прийому на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, подано коректно й у повному обсязі. Процедури вступу та визнання результатів навчання в БНАУ є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу. Програма фахового вступного випробування зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» потребує удосконалення в частині оновлення сучасними джерелами списків рекомендованих для підготовки джерел літератури з окремих дисциплін та актуалізації орієнтовних теоретичних питань з дисципліни «Децентралізація публічної влади». З урахуванням слабких сторін за підкритеріями 3.2 і 3.4 експертна група вважає, що освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 3 з незначними недоліками.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей і програмних результатів навчання. Методи навчання за ОК відображено в робочих програмах і силабусах ОК, що розміщені на інтернет сторінці економічного факультету БНАУ в розділі «Освітній процес» (<https://btsau.edu.ua/uk/content/osvitniy-proces-5>) та на платформі Moodle. Під час онлайн зустрічі викладачі та здобувачі підтвердили експертній групі, що в умовах карантину навчання відбувалося переважно на платформі Zoom та з використанням платформи Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>) і соціальних мереж. Здобувачі підтвердили, що загалом задоволені якістю освіти в умовах карантину. Здобувачі мають змогу постійно висловлювати своє враження та рекомендації щодо якості освіти через форму зворотного зв'язку на інтернет сторінці економічного факультету (<https://bit.ly/3lW2a1C>) та через «гарячий телефон» на сайті БНАУ (<http://bit.do/fSfSp>). Також здобувачі підтвердили експертній групі, що на ОПП часто відбуваються анкетування і опитування, що проводять викладачі після вивчення окремих ОК (цитата здобувачки Дмитревич А.). Результати анкетування здобувачів ОПП, що проведене 15.09.2021 р., розміщене на сайті БНАУ (<https://bit.ly/3aQ2xYx>). Зокрема, здобувачі освіти оцінили за 5-бальною шкалою методи та форми викладання на ОПП у 5 балів (9 осіб), 4 бали (5 осіб) і 2 бали (1 особа). Самостійний вибір здобувачами тематики курсових робіт, тематики і керівників кваліфікаційних магістерських робіт, місця проходження переддипломної практики, тематик для індивідуальних завдань і наукових досліджень, завдань для самостійної роботи є ознаками присутньої на ОПП академічної свободи. Свідченням студентоцентрованості в БНАУ є можливість здобувачів формувати індивідуальну навчальну траєкторію шляхом вільного вибору дисциплін. Експертна група мала змогу ознайомитися з копіями індивідуальних планів Петролюк В., Панасюка О., Крука І. та Клименчук К. і підтверджує

дотримання цього принципу. Експертна група не отримала документальних підтверджень і прикладів, що здобувачі освіти безпосередньо впливають на вибір форм і методів навчання та викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту, результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання подана в освітньо-професійній програмі, представленій на офіційному сайті БНАУ (<https://bit.ly/3BScYGV> - 2021 р, <https://bit.ly/3j7w1pl> - 2020 р.), а також у силабусах і робочих програмах ОК, що розміщені на інтернет сторінці економічного факультету БНАУ в розділі «Освітній процес» (відповідно <https://btsau.edu.ua/node/3731> і <https://btsau.edu.ua/node/3638>). Також на сторінці факультету розміщені силабуси та робочі програми вибіркових дисциплін за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» (відповідно <https://btsau.edu.ua/node/3644> і <https://btsau.edu.ua/node/3638>) та каталог вибіркових дисциплін економічного факультету з анотаціям дисциплін (<https://btsau.edu.ua/node/3879>). Здобувачі освіти підтвердили експертній групі, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться викладачами до їх відома на перших заняттях з дисциплін. Критерії та шкала оцінювання та система нарахування балів зазначена в робочих програмах дисциплін і є доступною для усіх здобувачів. Здобувачі освіти повідомили експертній групі, що їм невідомі приклади недотримання викладачами БНАУ визначених критеріїв і порядку оцінювання. Таку ж інформацію підтвердили присутні на онлайн зустрічі представники студентського самоврядування університету. Графік навчального процесу та розклад занять розміщено на сайті БНАУ в розділі «Освітній процес» (відповідно <https://education.btsau.edu.ua/node/2> і <https://btsau.edu.ua/uk/content/rozklad-zanyat>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В робочих програмах ОК виокремлено розділ «Методи навчання». Здебільшого вони є практико-орієнтовними. ОК «Методологія й організація наукових досліджень» спрямована на формування дослідницьких вмінь здобувачів та методик наукового дослідження. Окрім практико-орієнтовних методів навчання використовуються дослідницькі методи: евристичні бесіди, творчі роботи тощо. При вивченні ОК «Механізми публічного управління та адміністрування» здобувачі опановують дослідницькі методи, наприклад: методи прогнозування регіонального розвитку, дослідження. У всіх робочих програмах ОК виокремлюються різні методи проблемного викладу: проблемні лекції, дискусії тощо. Наявні частково-пошукові методи: вирішення проблемних ситуацій; розв'язання кейс-завдань тощо. Дослідницькі методи використовуються при організації практичних занять та самостійної роботи, наприклад: завдання з проєктування; есе; дослідження проблеми; аналіз конкретних проблемних ситуацій, [самостійний пошук знань через проблематизацію навчального матеріалу]. Широко дослідницькі методи представлені в ОК «Переддипломна практика», зокрема в завданнях переддипломної практики і методах та технології навчання (дослідницький метод, аналіз проблемних ситуацій), а також в Методичних рекомендаціях для підготовки кваліфікаційної роботи, де надається детальний опис використання методів наукового дослідження. В цьому контексті навчання через дослідження реалізується під час роботи наукових керівників зі здобувачами. Для такої дослідницької роботи виділено щотижневий методичний день для денної форми навчання і перенесено на самостійну роботу для заочної форми навчання. Здобувачі залучаються до наукової діяльності на засадах добровільності. На постійній основі функціонує студентський науковий гурток «Публічне управління та адміністрування». На зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що у рамках наукового гуртка запланована підготовка наукових статей здобувачів. Наразі відсутні публікації наукових статей здобувачів освіти за ОПП. План роботи наукового гуртка на І семестр 2021-2022 н.р. розміщено у відкритому доступі на сайті БНАУ у вкладці «Наукова діяльність кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки» <https://bit.ly/2ZoyTou>. Здобувачі освіти брали участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях <http://bit.do/fSnJS>, <http://bit.do/fSnJU>, <http://bit.do/fSnJV>, <http://bit.do/fSnJX>, <http://bit.do/fSnJZ>, <http://bit.do/fSnJ3>. Результати спільних наукових досліджень викладачів і здобувачів публікуються у збірниках конференцій (<http://bit.do/fSnJ4>). Здобувачі долучаються до розробки публічних проєктів в органах влади, що підтверджено на зустрічі з роботодавцями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до «Положення про робочу програму навчальної дисципліни в БНАУ» (<https://bit.ly/3u67Wn8>) оновлення змісту ОК за ОПП «Публічне управління та адміністрування» в БНАУ відбувається щорічно до початку нового навчального року. Зміни до робочих програм дисциплін розглядаються на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки та погоджуються з гарантом ОПП і затверджуються деканом економічного факультету. ЗВО надав такі приклади оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі є такі: за пропозицією представника роботодавців Олександра Якубенка до навчальної дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» внесено тему «Практичні

поради застосування веб-порталів органів публічної влади та засобів інтерактивної взаємодії»; за пропозицією представниці роботодавців Оксани Сахарової до дисципліни «Управління проєктами у публічній сфері» внесено тему «Оцінка ефективності проєкту, динамічне лідерство та командна робота»; результати дисертаційних досліджень Тетяни Сокольської та Ії Дегтярьової впроваджено відповідно до дисциплін «Публічне управління сталим розвитком агросфери» та «Механізми публічного управління та адміністрування».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності БНАУ регламентується «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти БНАУ» (<https://bit.ly/39ZoAvX>) та «Положенням про організацію стажування та виробничої практики студентів БНАУ за кордоном» (<https://bit.ly/3AUDwpE>). Викладачі та здобувачі вищої освіти економічного факультету БНАУ мають змогу брати участь у міжнародних проєктах «Еразмус+» KA1 і частково KA2. Зокрема доц. Панасюк В.І. є учасницею проєкту «UniCluD» ЄС Еразмус+KA2. Інтернаціоналізація діяльності БНАУ координується Відділом зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності та Відділом міжнародної освіти. Під час онлайн зустрічі здобувачі підтвердили експертній групі, що їм відомо про такі можливості і що лише епідемія COVID-19 завадила реалізувати систему подвійних дипломів із Чеським університетом наук про життя (CULS). Також у здобувачів є можливість отримати подвійний диплом у рамках співпраці БНАУ з Поморською академією (Польща). Неактивність здобувачів освіти за ОПП менеджмент БНАУ пояснює їх сором'язливістю та невпевненістю у своїй спроможності на рівних із закордонними колегами брати участь у міжнародних програмах (цитата проректора з освітньої, виховної та міжнародної діяльності Димань Т.). Викладачі кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки публікують результати своїх досліджень у міжнародних журналах (Сокольська Т., Арбузова Т., Паска І., Іванова Л., Поліщук С., Панасюк В.), беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях і проходять стажування за кордоном (Сокольська Т. у Німеччині та Польщі, Дегтярьова І. у Польщі). Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Сокольська Т.В. є координатором від БНАУ міжнародного проєкту «Міжуніверситетська співпраця, як інструмент підвищення якості обраних університетів України» між Чеським університетом природничих наук м. Прага та 5-ма українськими університетами (2019-2021 рр.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною ОПП є те, що силабуси і робочі програми дисциплін є у відкритому доступі на сайті університету та в системі дистанційного навчання Moodle. Здобувачі освіти мають змогу ознайомитися з цілями, змістом, програмними результатами навчання, порядком і критеріями оцінювання вибірових компонент перед здійсненням вибору цих дисциплін. Для здобувачів на початку вересня організовують «парад дисциплін» (як форму презентації змісту вибірових компонент) для усвідомленішого вибору вибірових освітніх компонент. Завдяки цьому вже з 13.09.2021 р. обрані здобувачами вибірові дисципліни були включені в розклад занять. В процесі навчання використовуються дослідницькі методи, які акумулюються в переддипломній практиці і при написанні кваліфікаційних робіт. Здобувачі освіти беруть участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях з публікацією тез доповідей. У БНАУ створені належні умови для інтернаціоналізації освітньої діяльності, є достатньо можливостей для міжнародної академічної мобільності та участі в міжнародних академічних проєктах як для здобувачів, так і викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертна група не знайшла документального підтвердження та чітких прикладів, що думки та пропозиції здобувачів вищої освіти за ОПП з публічного управління та адміністрування розглядаються та враховуються при виборі форм і методів навчання та викладання та при оновленні змісту освітніх компонент. Експертна група рекомендує: 1) проводити регулярне опитування здобувачів ОПП з публічного управління та адміністрування щодо форм і методів навчання та викладання і потреб оновлення змісту ОК і впроваджувати результати цього опитування в освітній процес; 2) враховуючи наявні умови в ЗВО для міжнародної академічної мобільності та приклади за іншими ОПП, доцільно активізувати залучення здобувачів ОПП «Публічне управління та адміністрування» до міжнародної академічної мобільності, участі в міжнародних програмах і проєктах, написання та реалізації спільних із НПП міжнародних наукових проєктів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП з публічного управління та адміністрування цілей і програмних результатів навчання. В університеті загалом та на кафедрі публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки зокрема застосовується та підтримується на рівні внутрішніх нормативних документів студентоцентризований підхід до організації освітньої діяльності. Наявні ознаки академічної свободи здобувачів освіти та викладачів. Інформація про цілі, зміст і програмні результати навчання за обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами є публічною та розміщена на офіційному інтернет ресурсі БНАУ. Експертна група рекомендує активніше залучати здобувачів ОПП до наукових досліджень кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки, зокрема до написання наукових статей, та систематичніше використовувати в освітньому процесі активні методи навчання і викладання на дослідницькій основі. Експертна група звертає увагу науково-педагогічних працівників кафедри на необхідність регулярного змістового оновлення, тобто безпосереднього наповнення, ОК за ОПП на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Експертна група констатує, що участь здобувачів у міжнародній діяльності БНАУ та програмах міжнародної академічної мобільності є незначною. На основі слабких сторін за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.4 і 4.5 експертна група вважає, що освітньо-професійна програма та здійснювана за цією програмою діяльність загалом відповідають критерію 4 з несуттєвими недоліками.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок контролю і оцінювання успішності здобувачів ВО регламентується Положеннями: «Про оцінювання результатів навчання в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/AEVrawj>), «Про роботу програму навчальної дисципліни в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/UEVZf1U>), «Про організацію і контроль позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/iEVPH3a>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/VEMJWuO>); Положення про організацію поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання у регіональному університетському центрі Білоцерківського національного аграрного університету (<https://cutt.ly/YEML76h>). Порядок ліквідації академічної заборгованості здобувачів ВО прописаний: «Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/WEVX3x3>). Проведення контрольних заходів здійснюється упродовж і наприкінці семестру (навчального року). Проводяться такі форми контрольних заходів: вхідний, поточний упродовж семестру, модульний, підсумковий семестровий, контроль залишкових знань, атестація здобувачів ВО. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу, для визначення рівня підготовки здобувачів ВО з навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі колоквіуму. Підсумковий контроль проводиться у формі підсумкового іспиту (комп'ютерне тестування – перша відомість, усна, письмова та комбінована – друга, третя) диференційованого заліку. Модульний контроль дозволяє перевірити досягнення здобувачів ВО після вивчення частини навчальної дисципліни. Контроль залишкових знань дозволяє визначити обсяг знань засвоєних здобувачем ВО через певний проміжок часу. Кожен із застосованих контрольних заходів дозволяє покращити освітній процес, забезпечити якість отримання знань та досягнення результатів. Розклад екзаменаційних сесій доводиться до відома викладачів та студентів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії. Затверджені розклади екзаменаційних сесій, графіки навчального процесу розміщуються на офіційному сайті БНАУ, в системі Moodle, інформаційних стендах в навчальному корпусі, для ознайомлення здобувачів ВО. Оцінювання рівня знань здобувачів ВО проводиться за 100-бальною, національною шкалою оцінювання та ECTS (ЕКТС). Результати поточного контролю за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ВО здійснюється відповідно до Положення «Про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/YENdOqT>). Після внесення змін до ОПП 2021, згідно Постанови КМУ 684-2019-п від 17.07.2019 р. атестацією здобувачів ВО передбачено здійснювати у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією, формування та контроль за діяльністю якої здійснює ректор. Склад комісії: Голова ЕК, члени комісії. ЕК із захисту випускних кваліфікаційних робіт здійснює свою діяльність відкрито. Графік роботи ЕК оприлюднюється не пізніше ніж за місяць до початку її діяльності. У разі введення карантинних заходів атестація здобувачів ВО проводиться в дистанційному режимі з використанням освітньої платформи Moodle та засобів відеозв'язку (ZOOM), про що свідчить нормативна база БНАУ,

зокрема: «Тимчасовий порядок проведення атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти з використання дистанційних технологій у регіональному університетському центрі Білоцерківському національному аграрному університеті у 2019-2020 н.р. в умовах карантину» (<https://cutt.ly/gEMLR>). Обов'язково здійснюється фіксація процедури атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи та ідентифікація здобувача ВО. В БНАУ проводиться «Практика магістерського дня» щотижня, який має консультаційний характер, що дозволяє підготуватися до написання кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чітко прописані в нормативних документах БНАУ, зокрема, в робочих програмах. НПП на початку вивчення кожної дисципліни повідомляють здобувачів ВО про контрольні заходи, форми їх проведення та критерії оцінювання. З правилами проведення контрольних заходів здобувачі ВО можуть ознайомитися самостійно на офіційному сайті БНАУ в електронному форматі, на навчальній платформі Moodle або на кафедрі, де дані документи знаходяться в роздрукованому вигляді. У разі запровадження карантинних заходів, проведення контрольних заходів відбувається відповідно до «Положення про організацію поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання у регіональному університетському центрі Білоцерківського національного аграрного університету» <https://cutt.ly/YEML76h>. Об'єктивне оцінювання результатів навчання екзаменаторами регулюється Положенням про академічну доброчесність <https://cutt.ly/YENs1o8> та Етичним кодексом університетської спільноти <https://cutt.ly/dRsN9BX>. Комісія з питань етики та академічної доброчесності наділена повноваженнями розглядати скарги щодо недотримання академічної доброчесності НПП та надавати рекомендації адміністрації БНАУ щодо врегулювання конфліктів. Здобувачам надається можливість ліквідації академічної заборгованості згідно з затвердженим графіком <https://cutt.ly/LRs1LZO>. У разі незгоди з отриманою оцінкою під час контрольного заходу здобувачеві надається можливість повторного проходження контрольного заходу (допускається не більше двох разів). Якщо здобувач ВО отримав незадовільну оцінку, він має діяти відповідно до процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання <https://cutt.ly/AEVrawj>. В день проведення контрольного заходу та оголошення незадовільної оцінки здобувач ВО повинен звернутися з заявою до декана, який вживає заходів, щодо врегулювання конфлікту інтересів. За незгоди з оцінкою за кваліфікаційний іспит або захист кваліфікаційної роботи здобувач ВО має право не пізніше 12 години наступного робочого дня, що слідує за днем оголошення результату іспиту, подати апеляцію на ім'я ректора. Створюється комісія для розгляду апеляцій (протягом трьох календарних днів). Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначається Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії <https://cutt.ly/YENdOqT>. На фокус-групі НПП і здобувачі підтвердили, що з процедурою оскарження результатів контрольних заходів ознайомлені, проте таких випадків за даною ОПП не було. На зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що іноді здобувачам не вистачає часу для виконання завдань під час контрольного заходу. Це підтверджено аналізом проведеного опитування здобувачів як студентським самоврядуванням, так і під час внутрішнього аудиту. ЕГ рекомендує: унормувати час для виконання контрольних заходів, особливо тих, що проводяться у формі комп'ютерного тестування та з відкритими запитаннями.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в БНАУ визначені в нормативних документах: «Політика Білоцерківського національного аграрного університету у сфері якості» (<https://cutt.ly/jENs1an>); «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/YENs1o8>). Принципи академічної доброчесності прописані у Путівнику студента Білоцерківського НАУ (<https://cutt.ly/1Rg54oF>). Створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності в БНАУ, діяльність якої регламентується відповідним документом: «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/1ENdzgH>). Комісія покликає сприяти дотриманню етичних принципів і стандартів академічної доброчесності, розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти в разі отримання персональних звернень. Окрім цього, здійснює консультативну, експертно-аналітичну, інформаційно-просвітницьку, методичну роботу з популяризації принципів академічної доброчесності (методичні семінари, круглі столи, компенсаторні курси та тренінги, інформаційні години, ігри-квести та навчальні семінари) (<https://cutt.ly/wENoNRr>). НПП використовує програмне забезпечення Unichек для протидії порушенню академічної доброчесності, в чому експертна група переконалася під час проведення фокус-групи (представник НПП Майстренко К. М. продемонструвала матеріали перевірки). На офіційному сайті в розділі «Академічна доброчесність» наведено онлайн-ресурси для перевірки на наявність плагіату в наукових роботах (<https://cutt.ly/3ENogUM>). Під час фокус-групи, здобувач ВО Катерина стверджувала: якщо в кваліфікаційній роботі виявлено 40 і більше відсотків схожості, робота повертається на доопрацювання. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів ВО здійснюється через введення в ОПП окремої навчальної дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень», кураторами на виховних годинах,

спеціально проведених заходах та безпосередньо під час занять. Під час фокус-групи, підтверджено, що ЗВО впроваджує академічну доброчесність у внутрішню культуру якості, зокрема через активну популяризацію серед здобувачів ВО: серія заходів «Академічна доброчесність». У випадку порушення академічної доброчесності, учасники освітнього процесу несуть відповідальність. У відповідь на порушення академічної доброчесності до здобувачів ВО можуть бути задіяні такі дії: повторне проходження оцінювання або відповідного ОК освітньої програми, усне зауваження від викладача, попередження, зниження оцінки за виконання завдання. Про випадки порушення академічної доброчесності здобувачі ВО можуть повідомляти через анонімну скриньку довіри, «дерево побажань», яке є формою збору думок та побажань здобувачів щодо освітнього процесу і виглядає як спеціальна дошка, на якій робляться записи від здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Проаналізувавши Критерій 5 та його підкритерії, експертна група дійшла висновку, що запроваджені контрольні заходи, дозволяють встановити досягнення здобувачів ВО за освітньою програмою в цілому. Оприлюднення форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання за кожним ОК здійснюється своєчасно, як НПП під час проведення заняття, так і іншими механізмами: ознайомлення з робочою навчальною програмою в електронному варіанті. Форма атестації здобувачів ВО за даною ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти: здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Позитивною практикою слід виокремити проведення «Практика магістерського дня». В БНАУ діють чіткі правила проведення контрольних заходів, їх повторного проходження, забезпечується об'єктивність та неупередженість екзаменаторів, завдяки наявності процедур притягнення до відповідальності та можливості оскарження результатів контрольних заходів. Учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами дотримання академічної доброчесності. Політика БНАУ щодо академічної доброчесності має чітко виражений характер, про що свідчить наявність таких складових: наявність нормативних актів; застосування технологічних засобів (програма Unichек); проведення заходів, щодо ознайомлення здобувачів ВО, зокрема введення окремої дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін не виявлено. Експертна група рекомендує: унормувати час для виконання контрольних заходів, оскільки під час фокус-групи зі здобувачами ВО, було підтверджено, що іноді здобувачам за ОП не вистачає часу для виконання завдань під час контрольного заходу. Підтвердженням цього є аналіз проведеного опитування здобувачів ВО, як студентським самоврядуванням, так і під час внутрішнього аудиту.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП узгоджена за всіма показниками всіх підкритеріїв з недоліками, які не є суттєвими та потребують уточнення і коригування. З огляду на несуттєві недоліки щодо здійснення контрольних заходів, повноту та чіткість критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів, відповідність форм атестації вимогам стандарту вищої освіти, дотримання політики, стандартів та принципів академічної доброчесності, експертна група дійшла спільної згоди, що ОПП «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету» відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі аналізу таблиці 2 звіту самооцінювання експертна група встановила, що викладачі кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки, що задіяні до викладання обов'язкових ОК на ОПП «Публічне управління та адміністрування» загалом відповідають за академічною та/чи професійною кваліфікацією

освітнім компонентам, які вони викладають, а також мають дотичність публікацій змісту РП ОК. Проте на підставі співставлення наукових публікацій викладачів (монографій і фахових наукових статей), наведених у Відомостях про самооцінювання, та змісту РП ОК, що за ними закріплені, експертна група встановила недостатню відповідність. Зокрема, у РП ОК 7 «Правове регулювання адміністративної діяльності» (проф. Нікітенко О.І.) рекомендовані до вивчення публікації викладача з кримінального права, його теорії тощо, де йдеться про діяльність правоохоронних органів, [забезпечення внутрішньої безпеки держави правоохоронними органами має свої особливості]. Втім, є 2 наукові публікації, у тому числі зарубіжна, які відповідають темам 1.2, 2.4. Доц. Трофимчук М.І. (ОК 9 «Інформаційна політика та електронне врядування») має публікації з е-комерції, що відповідає тільки одній підтемі теми 2.2. Попри те, що є повна відповідність публікацій проф. Дегтярьової І.О. змісту ОК 1 «Механізми публічного управління та адміністрування», є невідповідність її публікацій ОК 2 «Публічне врядування в ЄС». Є невідповідність публікацій асист. Джегура Г.В. ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів». Експертна група рекомендує посилити науково-дослідницьку складову діяльності НППІ саме з публічного управління та адміністрування відповідно до тих ОК, що вони викладають, і цим самим удосконалити зміст цих ОК. Рівень наукової та професійної активності усіх викладачів обов'язкових ОК за освітньо-професійною програмою (табл. 2) відповідає не менше чотирьом досягненням за останні 5 років відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Водночас проф. Сокольська Т.В. має 11 досягнень у професійній діяльності (ОК «Публічне управління сталим розвитком агросфери», ОК «Національна безпека»). Експертна група встановила, що наукове керівництво магістерськими роботами здобувачів у 2020 р. здійснювали викладачі БНАУ з науковими ступенями. Аналіз змісту наукових публікацій наукових керівників магістерських досліджень та тематики магістерських робіт показав у переважній більшості відповідність. Втім, у деяких випадках відсутня дотичність, наприклад: зміст публікацій доц. Панасюк В.І. не дотичні магістерському дослідженню з антикорупційного законодавства, публікації доц. Поліщук С.П. - з комунікативної взаємодії. Експертна група рекомендує удосконалити процедуру призначення наукових керівників в контексті дотичності їх наукових інтересів тематиці магістерських досліджень.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів у БНАУ здійснюється на основі «Положення про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» (<https://bit.ly/3vq5l84>). На підставі аналізу цього документу експертна група дійшла висновків, що конкурсний відбір викладачів базується на засадах відкритості, рівності, об'єктивності та неупередженого ставлення до усіх кандидатів. Під час відбору насамперед враховуються базові кваліфікаційні вимоги (наявність вищої освіти, наукового ступеня та/або вченого звання, стажу науково-педагогічної діяльності, відповідність вимогам пункту 38 Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» зі змінами). Також претенденти на посади науково-педагогічних працівників БНАУ подають інформацію щодо рівня наукової та професійної активності за останні п'ять років (підтвердження професійної та академічної відповідності). Це свідчить про те, що конкурсний добір спрямований на забезпечення рівня професіоналізму для успішної реалізації конкретної ОК. Новими вимогами до НПП у БНАУ є володіння та застосування державної мови. Експертна група звертає увагу на те, що «Положенням про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» передбачене обов'язкове заслуховування думки гаранта ОПП перед прийняттям рішення конкурсною комісією. Це підтверджує можливість впливу гаранта освітньо-професійної програми на конкурсний добір викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У БНАУ здійснюється системна та систематична комунікація зі стейкхолдерами (роботодавцями). Це зокрема проявляється в онлайн опитуванні роботодавців щодо якості освітніх програм (<https://bit.ly/2Z1szWz>). Підтвердженням урахування рекомендацій роботодавців щодо удосконалення освітньої програми є витяг з протоколу засідання кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки №4 від 02.12.2020 р., наданий ЗВО експертній групі за її запитом, на якому розглядалися ці питання й ухвалювалися відповідні рішення. Також роботодавці здійснюють постійну експертизу ОПП, що підтверджено наданими ЗВО 5-ма відгуками-рецензіями. Присутні за онлайн зустріч роботодавці повідомили експертну групу, що здобувачі ОПП брали участь у виїзних ознайомчих зустрічах, семінарах і тренінгах, що організовані стейкхолдерами (<https://bit.ly/3n91B7d>). У БНАУ на постійній основі функціонують Ради роботодавців на рівні університету та на рівні кожного факультету. Представник Ради роботодавців економічного факультету Юрій Савчук підтвердив експертній групі, що з боку кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки є постійний зворотній зв'язок щодо наданих пропозицій і рекомендацій з удосконалення ОПП. Комунікація з роботодавцями також відбувається під час проходження переддипломної практики студентами ОПП. Експертна група отримала у відповідь на свій запит копії договорів про проходження переддипломної практики з КНП «Ставищенська лікарня», Білоцерківською РДА та Маловільшанською сільською радою Київської області.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

БНАУ залучає до проведення аудиторних занять за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Зокрема були проведені гостьові лекції експертом Київського центру розвитку місцевого самоврядування Тимошенко Т. і заступницею начальника департаменту житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради Колотницькою А. (07.10.2021 р.) Також БНАУ організовував для здобувачів ОПП виїзні практичні заняття в Київську обласну торгово-промислову палату, Білоцерківську міську раду, Київську обласну державну адміністрацію (<https://bit.ly/3n91B7d>). Здобувачі освіти та представники роботодавців підтвердили експертній групі проведення виїзних занять. Також у рамках спільного міжнародного українсько-чеського проекту «Міжуніверситетська співпраця як інструмент підвищення якості обраних університетів в Україні» здобувачі прослухали серію онлайн лекцій і наукових семінарів, присвячених розширенню знань про наукові методи та дослідницьку діяльність, від лекторів Чеського університету природничих наук Баворової М. та Ратінгера Т. Експертна група рекомендує залучати професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять за конкретними темами ОК, що визначені в робочих програмах дисциплін. Особливий акцент варто робити на ті теми, що пропонувалися або пропонуватимуться цими стейкхолдерами у рамках удосконалення змістових частин ОК.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів у БНАУ регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ» (<https://bit.ly/2W9eJ2J>), «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників БНАУ» (<https://bit.ly/2Z2gHmC>), «Положенням про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» (<https://bit.ly/3vq5l84>). Менеджмент БНАУ заохочує професійний розвиток викладачів. Цьому, зокрема, сприяє «Положення про преміювання, встановлення доплат та надбавок, надання матеріальної допомоги, щорічної грошової винагороди та матеріальної допомоги на оздоровлення у БНАУ» (<https://bit.ly/3voCtgo>). Викладачі кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки підтвердили експертній групі, що за публікацію статті у Scopus чи Web of Science автори отримують від університету премію по 1 тис.грн., за успішно захищену докторську дисертацію – від 8 до 15 тис.грн. Також керівництво БНАУ матеріально заохочує керівника та здобувача у разі успішного захисту кандидатської дисертації. НПП кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки має змогу брати участь у міжнародних програмах і проектах, учасником яких є БНАУ.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Для викладачів БНАУ організовано безкоштовний пролонгований методико-психологічний семінар «Школа професійно-педагогічного зростання» (<https://education.btsau.edu.ua/node/4>). У форматі індивідуально-групових бесід, практикумів, педагогічних воркшопів, навчальних тренінгів, проблемних лекцій із використанням імітаційних технік викладачам зокрема розповідають про удосконалення навичок роботи викладача в умовах очного, змішаного та дистанційного навчання у вищій школі, сутність компетентнісного й студентоцентрованого підходів в освіті, формулювання результатів навчання студентів в умовах компетентнісно орієнтованої освіти, засоби візуалізації у навчальному середовищі ЗВО, ефективні презентації навчального призначення, формульне оцінювання та засоби здійснення формульного контролю, інтерактивні інформаційні застосунки, Soft-skills та як їх розвивати, сутність і практику колаборативного навчання, психолого-педагогічні аспекти освітнього процесу в ЗВО. У БНАУ проводиться щорічне узагальнення та систематизація досягнень науково-педагогічних працівників за сукупністю основних (запланованих в індивідуальному плані) та додаткових (незапланованих в індивідуальному плані) показників («Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників БНАУ» (<https://bit.ly/3BZigQR>)). Під час онлайн зустрічі з науково-педагогічним персоналом кафедри експертній групі розповіли, що університет стимулює розвиток викладацької майстерності викладачів через нагородження науково-педагогічних працівників грамотою ректора, публічне оголошення подяк і публікацію статей в газеті «Університет».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною освітньо-професійної програми з публічного управління та адміністрування в БНАУ є те, що конкурсний добір НПП у БНАУ орієнтований на забезпечення і Ліцензійних умов, і рівня професіоналізму для успішної реалізації ОПП. Університет має налагоджену тісну співпрацю зі стейкхолдерами; представники роботодавців і професіонали-практики залучаються до проведення гостьових і виїзних аудиторних занять на освітньо-професійній програмі. Керівництво БНАУ за допомогою рейтингування, засобів матеріальних і нематеріальних заохочень стимулює підвищення кваліфікації та розвиток професійної майстерності викладачів університету. У БНАУ функціонує пролонгований методико-психологічний семінар «Школа професійно-педагогічного зростання», що дозволяє викладачам безкоштовно підвищити свою кваліфікацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На підставі співставлення змісту обов'язкових ОК і наукових публікацій викладачів (монографій і фахових наукових статей), що за ними закріплені, експертна група встановила недостатню відповідність за чотирма ОК і рекомендує посилити науково-дослідницьку складову діяльності НПП саме з публічного управління та адміністрування відповідно до тих ОК, що вони викладають, і цим самим удосконалити зміст цих ОК. Експертна група рекомендує залучати професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять за конкретними темами ОК, що визначені в робочих програмах дисциплін. Особливий акцент варто робити на ті теми, що пропонувалися чи пропонуватимуться цими стейкхолдерами у рамках удосконалення змістових частин ОК. Експертна група рекомендує удосконалити процедуру призначення наукових керівників в контексті дотичності їх наукових інтересів тематиці магістерських досліджень.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітньо-професійна програма з публічного управління та адміністрування в БНАУ має багато сильних сторін за критерієм 6, зокрема щодо прозорих процедур конкурсного відбору НПП, щодо сприяння БНАУ професійному розвитку викладачів, щодо стимулювання в університеті розвитку викладацької майстерності НПП. Експертна група вважає, що виявлені недоліки щодо недостатньої відповідності змісту чотирьох обов'язкових ОК і наукових публікацій викладачів (монографій і фахових наукових статей), що за ними закріплені, щодо недостатнього рівня залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять за конкретними темами ОК, що визначені в робочих програмах дисциплін, та щодо недостатньої дотичності наукових інтересів керівників тематиці магістерських досліджень, не впливають загалом на рівень оцінки за даним критерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази підтверджує достатність для забезпечення освітнього процесу за ОПП. БНАУ має достатні фінансові ресурси для реалізації ОП, зокрема для нарахування заробітної плати НПП, виплати стипендій, оплати предметів і послуг. Студентське самоврядування здійснює діяльність за кошти (в розмірі не менш як 0,5% власних надходжень). Інфраструктура БНАУ складає 10 навчальних корпусів (для здобувачів ВО за даною ОПП кафедра розміщена в головному корпусі), 7 гуртожитків (здобувачі ВО за даною ОПП проживають в 3-му гуртожитку), медичний пункт і профілакторій, їдальні, буфети, наукова бібліотека, актовий зал. Умови проживання здобувачів ВО в гуртожитках відповідають санітарним та безпечним нормам, в чому експертна група переконатися під час онлайн демонстрації. Проте, для забезпечення потреб високого рівня культури та житлово-побутових умов, кімнати загального користування (вбиральні) потребують покращення: відокремлення кабінок з дверима, замість установки з відокремленою перегородкою. Аудиторні приміщення обладнані мультимедійними засобами (проектори, комп'ютери) для показу відео-матеріалів та презентацій на лекційних і практичних заняттях. Функціонує наукова бібліотека, яка забезпечує задоволення інформаційних потреб НПП та здобувачів ВО з використанням автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем. На офіційному сайті в розділі «Наукова бібліотека» <https://cutt.ly/GRyd9wP> для здобувачів відкритий доступ до інституційного репозитарію, електронного каталогу <https://cutt.ly/BRya7dQ>, електронних баз даних CulOnline, Springer Link, Science Direct, Scopus, Web of Science. Сформований Веб-навігатор фахово-орієнтованого контенту відкритого доступу з інституційних репозитаріїв закладів вищої освіти та наукових установ України. Здобувачі на фокус групі зазначили, що надають перевагу електронним ресурсам бібліотеки, оскільки є зручним та надає можливість переглядати публікації НПП, ознайомлюватися з репозитарієм інших університетів та іноземних видань. Про нові надходження сучасної літератури в бібліотеку здобувачі дізнаються на сайті бібліотеки <https://cutt.ly/aRxRbjw>; <https://cutt.ly/zRxR3iT>. Як зазначала представник бібліотечного підрозділу, проходять «Дні інформаційної культури» для ознайомлення здобувачів з інформаційними ресурсами. Для забезпечення фізичної підготовки функціонують спортивні гуртки. Наявний міні-стадіон, спортивні майданчики з пляжного волейболу, баскетболу, гандболу, тренажерний зал. Є достатнє навчально-методичне забезпечення ОПП. НПП та здобувачі мають доступ до навчальних, навчально-методичних матеріалів (підручники, наукова і періодична література, навчальні та робочі плани, графіки навчального процесу, робочі програми з кожної навчальної дисципліни, силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін, каталог вибіркових дисциплін, бази практики). Учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з комплексом навчально-методичного забезпечення на кафедрі в роздрукованому варіанті, на сайті ЗВО і платформі Moodle.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ до бібліотечних, інформаційних ресурсів, послуг навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів. НПП та здобувачі ВО мають безплатний доступ до інформаційних ресурсів, зокрема до навчально-методичних матеріалів, підручників, посібників, необхідних для забезпечення освітнього процесу в межах ОПП. Забезпечується доступність бібліотечних послуг на основі впровадження інформаційних технологій та комп'ютеризації бібліотечно-інформаційних послуг (електронна бібліотека). Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки БНАУ (<https://cutt.ly/BRhc92c>) створений з метою активізації наукової діяльності НПП та залучення здобувачів ВО до такої діяльності, сприяння участі у науково-практичних конференціях (гарантом ОП надано підтвердження участі здобувачів ВО в наукових конференціях), круглих столах, олімпіадах та конкурсах студентських робіт. Для організації автоматизованого освітнього процесу, дистанційного навчання, проведення контрольних заходів та оцінювання навчальних досягнень використовується інформаційна система управління навчанням Moodle, до якою мають безоплатний доступ НПП та здобувачі ВО. НПП мають можливість проходити безоплатний пролонгований семінар педагогічної майстерності, для удосконалення рівня викладання за ОПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено, що освітнє середовище цілком відповідає вимогам безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу. Усі приміщення, необхідні для забезпечення освітнього процесу ЗВО, обладнанні протипожежними заходами, дотримано санітарні норми в карантинних умовах. В навчальному корпусі працює їдальня (мультипрофільне харчування за типом «шведського столу»). Забезпечується надання медичної допомоги медичним працівником, який працює на постійній основі (Медичний пункт первинної допомоги). Передбачено порядок протиепідемічних заходів, відповідно до таких положень: «Порядок алгоритму дій у Білоцерківському національному аграрному університеті в разі виявлення у здобувача освіти, викладача та/або працівника ознак гострого респіраторного захворювання» (<https://cutt.ly/1RuuKoc>); «Тимчасові рекомендації щодо протиепідеміологічних заходів та організації освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті в період карантину в зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (<https://cutt.ly/IRui096>); «Тимчасові рекомендації щодо протиепідеміологічних заходів в гуртожитках Білоцерківського національного аграрного університету в період карантину в зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)».

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну підтримку здобувачів ВО відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/bRhvLbD>). ЗВО забезпечує освітній процес за ОПП: наявна нормативно-правова база, необхідна для ознайомлення з правами та обов'язками здобувачів ВО (паперовий та електронний формат); надається доступ до навчально-методичних матеріалів (паперовий та електронний формат, система Moodle); забезпечення наукової діяльності здобувачів ВО (участь в наукових конференціях, круглих столах та міжнародних проектах); забезпечення практичної складової (проведення заходів, виїзди на місця, практичного спрямування). Уповноважена особа відділу забезпечення якості вищої освіти (Василенко Олена Ігорівна) на фокус-групі розповіла про процес забезпечення дистанційного навчання, під час якого для здобувачів ВО, так і НПП надається підтримка для налагодження роботи у системі Moodle. Відповідальний за працевлаштування (Непочатенко А.В.) на фокус-групі підтвердив, що здобувачам ВО надається підтримка в пошуку місця роботи та бази практики. Здобувачам ВО надається допомога від бібліотечного структурного підрозділу в забезпеченні необхідною літературою, для задоволення потреб, в написанні наукових робіт, їх оформленні. Консультаційну підтримку здобувачам ВО надають адміністрація, представники структурних підрозділів ЗВО, НПП, студентського самоврядування. На базі БНАУ функціонує Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги. Під час фокус групи, керівники зазначала, що головне завдання центру - сприяти здоровій психологічній атмосфері здобувачів ВО. Представники центру (викладачі, студентський актив, заступники деканів) взаємодіють з кураторами груп (щосереди проводять виховні заходи) для покращення роботи зі здобувачами ВО. План роботи Центру затверджується на Вченій раді факультету (<https://cutt.ly/wRxPINx>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В БНАУ забезпечений безперешкодний доступ для осіб з інвалідністю та інших маломобільних громадян, відповідно до Положення: «Порядок супроводу навчання студентів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Білоцерківському НАУ» (<https://cutt.ly/cE27b8s>) до приміщень навчальних корпусів, гуртожитків. Створено всі умови для здобувачів ВО з особливими потребами, зокрема: доступний заїзд у приміщення (у навчальному корпусі встановлено пандус), обладнана санітарна кімната. Особам з особливими освітніми потребами надається право на забезпечення гуртожитком безкоштовно під час навчання у БНАУ та виплату соціальних стипендій. За ОПП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією здійснюється відповідно до нормативного акту «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/QRuHpSo>). Правила і процедури щодо виявлення, протидії та запобігання корупції прописані в нормативних актах: Антикорупційна програма БНАУ (<https://cutt.ly/sRupvri>) та забезпечуються Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції БНАУ (<https://cutt.ly/oRupK7A>). Як зазначають НПП та ЗВО, випадків, пов'язаних з цими питаннями, не було. У разі виявлення такої ситуації, здобувачі ВО можуть звернутися з заявою, яка в обов'язковому порядку розглядається Комісією з питань етики та академічної доброчесності. Інформацію, щодо порядку дій в таких ситуаціях доводиться до відома здобувачів ВО адміністрацією ЗВО, зокрема, завідувачем кафедри, куратором групи, представниками студентського самоврядування та іншими уповноваженими особами. Окрім цього, на кафедрі присутня скринька довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО має достатню матеріально-технічну базу, необхідну для забезпечення освітнього процесу за ОПП, зокрема позитивною стороною є наявність медичного пункту первинної допомоги при ЗВО. Наявність мультимедійних засобів дозволяє урізноманітнити форми проведення занять для здобувачів ВО. ЗВО забезпечує безоплатний доступ до бібліотечних, інформаційних ресурсів, послуг навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів. Серед переваг та позитивних практик є наявність Ресурсного центру зі сталого місцевого розвитку кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки БНАУ. Освітнє середовище цілком відповідає вимогам безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу, зокрема передбачено порядок протиепідеміологічних заходів в період карантину. ЗВО надає освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачам ВО відповідно до їх потреб. Варто виокремити й структурний підрозділ Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги, який відіграє важливу роль в забезпеченні освітнього процесу. ЗВО створює достатні умови (пандус, обладнані санітарні кімнати) для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (за ОПП не навчаються).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін не виявлено. Недоліки: умови проживання здобувачів ВО в гуртожитках відповідають санітарним та безпечним нормам, в чому експертна група переконалася під час онлайн демонстрації, проте, для забезпечення потреб, високого рівня культури та житлово-побутових умов, кімнати загального користування (вбиральні) потребують покращення, зокрема відокремлення кабінок з дверима, замість установки з відокремленою перегородкою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП загалом відповідає визначеному критерію за всіма підкритеріями з недоліками, які є несуттєвими і можуть бути виправлені в короткий термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Перегляд освітніх програм регулюється Положенням про освітні програми <http://bit.do/fSaGd>, де п. 4.5 стосується перегляду (удосконалення) ОП. Відповідно до Положення ОП переглядається [1 раз у терміни її дії не пізніше ніж за 1 семестр до її завершення]. Визначено підстави для оновлення ОП і відображення оновлення в структурних елементах ОП. Аналіз ОПП 2021 р. та ОПП 2020 р. підтвердив наявність перегляду та змін в ОПП. Відбулись зміни ОК, зокрема: замість ОК1 «Публічне адміністрування» ОПП 2020 р. введено дисципліну «Механізми публічного управління та адміністрування»; ОК6 «Стратегія сталого розвитку» ОПП 2020 р. трансформована в ОК6 «Публічне управління сталим розвитком агросфери» ОПП 2021 р.; ОК8 «Управління міжнародними та інноваційними проектами» змінена в ОК8 «Управління проєктами у публічній сфері»; ОК 10 «Публічні дебати та ведення переговорів» ОПП 2020 р. замінені на ОК 10 «Публічні комунікації та ведення переговорів» ОПП 2021 р. Відбулись зміни в кредитах ЄКТС, відведених на вивчення ОК, зокрема: в ОПП 2021 р. ОК5 «Ділова іноземна мова» - 4 кредити проти 3-х у 2020 р.; ОК10 «Публічні комунікації та ведення переговорів» ОПП 2021 р. – 4 кредити проти 5-ти ОК 10 «Публічні дебати та ведення переговорів» ОПП 2020 р. Відмінними є структурно-логічні схеми ОПП 2020 р. та 2021 р. Обидві ОПП містять розділ 3 «Опис системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти». Зміни вносились з урахуванням пропозицій НПП, здобувачів, роботодавців, що підтверджено на зустрічах. Проводиться самообстеження ОП, її моніторинг та внутрішній аудит. На зустрічі з адміністративним персоналом (Дем'яненко О.О.) з'ясовано, що самообстеження ОПП проводиться викладачами, а також за рахунок анонімного опитування здобувачів. Виявляються слабкі сторони та недоліки ОПП. Моніторинг – комплексне спостереження ОПП і передбачає засідання груп зі змісту якості, Ради роботодавців, самоврядування. Оприлюднені: матриця опитувань з внутрішнього аудиту та системного моніторингу оприлюднена <http://bit.do/fSfSp>; графік опитувань на 1 семестр 2020-2021 р. <http://bit.do/fSfSs>; анкети і форми для опитування <http://bit.do/fSfSt>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До моніторингу ОПП долучені здобувачі та студентське самоврядування. На сайті висвітлюються результати анкетування здобувачів, у тому числі за ОПП, зокрема: 15.09.2021 р. щодо організації освітнього процесу <http://bit.do/fSfRR>; 23.12.2020 – 30.12.2020 - оцінювання якісних показників освітнього процесу <http://bit.do/fSfST>; I семестр 2020/2021 н.р. - якість реалізації дистанційного навчання <http://bit.do/fSfSc>; 2019 р. - оцінювання методів викладання і форм організації навчальної взаємодії викладачів і студентів <http://bit.do/fSfSg>. Пропозиції стейкхолдерів можуть подаватись на «червоний телефон» <http://bit.do/fSfSp>. Також повідомлення може бути спрямовано до керівництва факультету через окремий сайт факультету <http://bit.do/fSfUo> та анкету-повідомлення <http://bit.do/fSfUn>. Зустріч зі здобувачами та студентським самоврядуванням підтвердили їх залучення до обговорення ОПП та урахування пропозицій, зокрема проводяться опитування з питань: викладання; результатів навчання; використання системи Moodle тощо. Комітети студентської ради проводять опитування для кожного факультету, наприклад щодо якості освіти в умовах дистанційного режиму навчання, проведене 27.04 – 07.05.2021р. (ЕГ надано доступ до інформації під час акредитації). З'ясовано, що [процедура анкетування передбачала заповнення студентами он-лайн форми у визначений період; працівники відділу, наставники груп провели відповідне інформування та інструктаж студентів щодо заповнення форми анкети й мети проведення анкетування]. Результати опитування передаються на факультети і розсилаються через різні канали (Viber, Telegram тощо). З членів студентського самоврядування призначається відповідальний за анкетування та обробку результатів. Студентське самоврядування звертається до викладачів та студентських кураторів. Вносились пропозиції щодо візних практичних занять, розширення змісту навчальних дисциплін. Здобувачі приймали участь в засіданнях кафедр, що підтверджено протоколами засідань кафедри №5 від 6.10.2020 р., №16 від 9.04.2020 р. (надано на запит ЕГ).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Положенням про ради роботодавців <http://bit.do/fSfT5> визначається залученість ради до процесів управління якістю освітнього процесу, зокрема: [оцінка якості навчальних планів і програм підготовки фахівців; участь у розробці змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення вибіркової складової навчальних планів та програм підготовки фахівців; спільна реалізація і ресурсна підтримка навчальних програм, виробничих і переддипломних практик здобувачів вищої освіти] тощо. На економічному факультеті, де провадиться діяльність кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки діє Рада роботодавців, до якої увійшли представники суб'єктів публічного управління та адміністрування <http://bit.do/fSfTN>. Участь в обговоренні ОПП було підтверджено роботодавцями на зустрічі з ЕГ. Протоколами засідання кафедри (№5 від 6.10.2020 р., №16 від 9.04.2020 р. (надано на запит ЕГ) засвідчено пропозиції роботодавців до ОПП. У 2020-2021 рр. проводилось опитування роботодавців з питань якості змісту освіти та практичної орієнтованості ОПП. Було

надано пропозиції щодо освітніх компонентів <http://bit.do/fSfSf>. Практикується проведення зустрічей з роботодавцями щодо обговорення проекту ОПП 2021-2022 р. (наприклад, зустріч з заступником директора Агенції стратегічного розвитку Білої Церкви О. Сахаровою <http://bit.do/fSfT2>). На зустрічах з роботодавцями з'ясовано, що вони приймають участь в оновленні ОПП, надавали пропозиції щодо змін в ОПП. Роботодавці також засвідчили, що приймають участь в анкетуванні, засіданнях кафедри, зустрічах щодо змін в ОПП. Підкреслили важливість ОПП для практикоорієнтованої підготовки здобувачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Питаннями працевлаштування в ЗВО опікується відділ працевлаштування студентів та випускників, діяльність якого унормована відповідним Положенням <http://bit.do/fSfUe>. В інтерв'ю з відповідальним за працевлаштування на економічному факультеті (Непочатенко А.В.) з'ясовано: проводиться моніторинг вакансій; виявляються складнощі працевлаштування, пов'язані зі структурними перетвореннями органів державної влади і, відповідно, звуження можливостей працевлаштування; проводиться моніторинг через повідомлення від роботодавців відповідно до договорів про співпрацю; проводиться моніторинг відкритих джерел. Враховується особливість ОПП зі спеціальності 281, пов'язана з тим, що більшість здобувачів вже працевлаштовані в сфері публічного управління та адміністрування. За спеціальністю 281 були випуски до 2020 р. і 95% здобувачів працевлаштовані. За ОПП, яка акредитується випуску ще не було. Більшість здобувачів працевлаштована. На зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що є можливість працевлаштувати випускників в органи державної влади та місцевого самоврядування. Випускники зі спеціальності 281 вже працюють в органах влади. На зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що вони працюють. На сайті факультету є інформація про випускників, які працюють в сфері публічного управління та адміністрування <http://bit.do/fSfUu>, втім, відсутня інформація про випускників спеціальності 281, а також про майбутнє працевлаштування або кар'єрне зростання випускників спеціальності. Для самостійного ознайомлення з можливими роботодавцями та відстеження вакансій здобувачами на сайті факультету виокремлено сторінку «Практика та працевлаштування» з навігацією на сторінку відповідного суб'єкта, у тому числі, сфери публічного управління та адміністрування <http://bit.do/fSfUw>. Доцільно звернути увагу на систематизацію роботи щодо врахування кар'єрного зростання випускників ОПП галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Реагування на виявлені недоліки в ОПП регулюється Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Білоцерківському національному аграрному університеті <http://bit.do/fSfUK>, яким визначається організація, проведення, документальне оформлення результатів тощо. Опитування щодо якості освітньої діяльності унормовується відповідним окремим Положенням <http://bit.do/fSfUM>, яке визначає порядок дій щодо організації, проведення, аналізу, інтерпретації, оприлюднення результатів опитувань. Положення про групи зі змісту та якості освіти <http://bit.do/fSfUQ> спрямовано на забезпечення всіх учасників освітнього процесу інформацією щодо якості освіти. До функцій груп зі змісту якості освіти на факультетах входить участь у розробці ОПП тощо, врахування відповідності робочих програм дисциплін запланованим результатам та стандартам вищої освіти тощо. Враховуючи виявлені експертною групою недоліки ОПП, пов'язані з організаційно-управлінськими процедурами, що зазначено експертною групою у критерії 2, саме діяльність групи зі змісту та якості освіти потребує удосконалення та висвітлення її діяльності на сайті ЗВО. На зустрічі з адміністративним персоналом (Василенко О.І.) та резервна зустріч (Димань Т.М.) з'ясовано, що моніторинг якості стосується якості наповнення навчально-методичним забезпеченням за ОПП системи Moodle, академічної відповідності НПП освітнім компонентам. За результатами перевірки формується протокол, де зазначаються невідповідності, передається на виконання відповідно до процедури, зазначеної у Положеннях про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій: звіт погоджується з усіма аудиторами; надсилається всім зацікавленим підрозділам; передається представнику з керівництва для подальшого аналізу. Розділ 3 регулює порядок розроблення й реалізації коригувальних дій, де коригувальні дії відбуваються за пропозиціями НПП, результатами перевірок документації тощо. Для реагування на виявлені недоліки в ОП обрана методологія PDCA (plan-do-check-act), яка застосовується для циклічного забезпечення якості в університеті, а також стосовно розроблення і перегляду 27 освітніх програм, що зазначено у звіті ректора ЗВО за 2020 р. <http://bit.do/fSfU2>. Перегляд даної ОПП, зміни в структурі та змісті ОПП тощо є результатом діючої системи забезпечення якості освіти в ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитується вперше

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Однією з ключових цінностей в Стратегії розвитку ЗВО визначається якість <http://bit.do/fSfUJ>. В проведеному ЗВО SWOT-аналізі для формування стратегії визначаються загрози для її реалізації. Визначаються пріоритети, першим з яких є формування культури якості в ЗВО та модернізація існуючих ОПП. Виокремлюється політики ЗВО в сфері якості, [спрямована на забезпечення освітньо-професійних потреб замовників]. Визначено складові стратегії розвитку локальної системи управління якістю освіти, як ключового пріоритету подальшого розвитку ЗВО, де одним з елементів є аналіз ефективності функціонування організаційної структури, відповідальної за гарантування якості в закладі та на рівні факультетів; формування культури якості в академічному середовищі та системі управління навчальним закладом]. Розроблена процесна модель та цикл управління якістю освіти в Білоцерківському НАУ <http://bit.do/fSfUH>. Зустріч з НПП показала знання змісту Положень ЗВО, які регулюють систему якості ЗВО, особливо в частині оновлення ОПП, ОК, дотримання процедурних обмежень при обговоренні ОПП з роботодавцями та стейкхолдерами, коригування ОПП відповідно до аналізу групи якості освіти. Проводиться анкетування НПП щодо якості освіти <http://bit.do/fSfVo>, наприклад 27.04 – 08.05.2020 стосовно організаційних питань дистанційного навчання, використання нових методів навчання з використанням сучасних ІКТ; форм навчального контролю; стану свідомості НПП; психологічної комфортності для НПП тощо. В ЗВО робляться акценти на залученні до визначення рівня якості освіти здобувачів та роботодавців. Отримані від них поради, враховуються в змісті ОПП (що зазначено у критеріях 1 та 2). Особливе місце відводиться навчально-методичній раді, в плани якої на 2020-2021 рр. входить [удосконалення і подальше оновлення внутрішньої нормативної бази університету; стратегічне планування діяльності структурних підрозділів університету; удосконалення методичного забезпечення практичних занять, самостійної роботи студентів; удосконалення підходів до оцінювання позанавчального індивідуального навантаження 25 викладачів та звітності по ньому; аналіз забезпечення вільного вибору студентами навчальних дисциплін у навчальних підрозділах університету та ін.], що зазначено у звіті ректора ЗВО за 2020 рік <http://bit.do/fSfVu>. Підтримка даної ОПП була висловлена головою НМР, проректором з освітньої, виховної та міжнародної діяльності Димань Т.М. (резервна зустріч) та засвідчена діяльність щодо розвитку ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Перегляд ОПП відбувається відповідно до внутрішніх документів ЗВО. ОПП 2021 р. є відмінною від ОПП 2020 р. в переліку освітніх компонентів, їх змісту, розподілу кредитів ЄКТС, структурно-логічній схемі, наявності опису системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Зміни в ОПП 2021 р. ґрунтувались на пропозиціях стейкхолдерів (НПП, здобувачів, роботодавців, Ради роботодавців, студентського самоврядування) в межах процесної моделі та циклу управління якістю освіти, розроблених в ЗВО, з урахуванням наступних результатів: самообстеження ОП, її моніторингу, внутрішнього аудиту; опитування всіх стейкхолдерів щодо оцінки кількісних та якісних показників освітнього процесу та його організації, що висвітлено на сайті ЗВО та сайті факультету; зустрічей з роботодавцями; звернень і пропозицій на «гарячу лінію», відкриту на сайті ЗВО, а також через електронну скриньку на окремому сайті факультету, навігація на який відкрита на сайті ЗВО; а також висновків групи зі змісту та якості освіти. Реагування на виявлені недоліки в ОПП відбувається відповідно до нормативних документів ЗВО та сформованої культури якості, яка визначається в Стратегії ЗВО та політиці в сфері якості щодо залучення до її оцінки роботодавців та здобувачів. Зміст ОПП та сформовані компетентності здобувачів сприяють їх працевлаштуванню в сфері публічного управління та адміністрування. Співпраця з роботодавцями, моніторинг вакансій, відкритий доступ на сайті ЗВО до вакансій потенційних роботодавців і до інформації про випускників, які працюють в сфері публічного управління та адміністрування, сприяють активності здобувачів в побудові кар'єрного шляху.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін не виявлено. Недоліки стосуються виокремлення та систематизації інформації щодо кар'єрного шляху і працевлаштування здобувачів з загальної інформації по факультету та удосконалення внутрішнього оцінювання та моніторингу ОПП відповідно до недоліків, окреслених у критеріях 2, 6. Експертна група рекомендує: виокремити інформацію щодо кар'єрного шляху і працевлаштування здобувачів/випускників за ОПП галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та систематизувати роботу щодо врахування кар'єрного зростання випускників ОПП; удосконалити діяльність групи зі змісту та якості щодо внутрішнього оцінювання та моніторингу ОПП, враховуючи недоліки, зазначені експертною групою у критеріях 2, 6.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП загалом відповідає визначеному критерію за всіма підкритеріями стосовно відповідності внутрішній системи якості освіти ЗВО, унормованій процедурі управління нею, залучення до оцінки якості стейкхолдерів. Виявлені недоліки стосуються удосконалення контрольних функцій груп зі змісту та якості і можуть бути виправлені в короткий термін.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в БНАУ чітко відображені в нормативних документах закладу вищої освіти, зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/4E29EXS>); «Статут Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/4E23t5k>); Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Білоцерківського національного аграрного університету на 2021-2023 рр. (<https://cutt.ly/EE24Dkx>); «Положення про моніторинг якості освітнього процесу у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/NE26xSH>); «Положення про студентське самоврядування Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/dE26U2O>); «Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/GE9gt1U>); «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/AE9gzec>); «Положення про наставника академічної групи у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/wE9gIgD>); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/WE9g1Ia>). Нормативні документи є у вільному доступі та опубліковані на офіційному сайті: (<https://cutt.ly/FE9hjql>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

БНАУ своєчасно оприлюднив на офіційному сайті проект ОПП, в результаті чого вдалося врахувати отримані зауваження та пропозиції заінтересованих сторін (<https://cutt.ly/BE9nKAg>). Пропозиції та зауваження до проекту ОП заінтересовані особи могли залишати завдяки формі зворотнього зв'язку (<https://cutt.ly/kRgxemp>). Перелік зауважень і пропозицій отриманих безпосередньо від заінтересованих осіб (стейкхолдерів) та результат внесених змін у відкритому доступі не висвітлений, окрім відгуків рецензентів. На офіційному сайті у розділі «Акредитація» розміщено «Програма роботи експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/VRyzjNP>); Відомості про самооцінювання освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/nRyzoqe>). Створено «Червоний телефон» - інтерактивна дошка, на якій можуть залишити свої відгуки та пропозиції щодо освітнього процесу стейкхолдери. 1208

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точна і достовірна інформація про освітньо-професійну програму «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/vRybGtQ>), (<https://cutt.ly/bRynWYD>); (<https://cutt.ly/6E9Qvxxr>). На офіційних сайтах економічного факультету (<https://cutt.ly/XRgxYJX>), кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки (<https://cutt.ly/ARgcwHQ>) розміщена інформація про викладацький склад, навчальні дисципліни за ОПП, наукові здобутки НПП та навчально-методичне забезпечення ОПП. Про освітній процес стейкхолдери можуть дізнатися за посиланнями на соціальні мережі: сторінка кафедри Facebook (<https://cutt.ly/aE9jb7L>); сторінка Instagram (<https://cutt.ly/vE9kojz>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони. В БНАУ наявна достатня нормативно-правова база, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Ознайомитися з нею можуть учасники освітнього процесу, як в електронному варіанті, так і паперовому. ЗВО вчасно оприлюднено інформацію на офіційному сайті, для внесення пропозицій та зауважень стейкхолдерів. Наявна форма зворотнього зв'язку та «Червоний телефон» (інтерактивна дошка), що дає можливість удосконалити освітній процес за ОПП, врахувавши пропозиції заінтересованих осіб. ЗВО вчасно оприлюднює на офіційному сайті БНАУ, сайті економічного факультету та кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки, соціальних мережах точну і достовірну інформацію про ОПП та її компоненти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони. Відсутність опублікованих на офіційному сайті БНАУ зауважень та пропозицій від заінтересованих сторін щодо ОПП «Публічне управління та адміністрування». Експертна група рекомендує: окрім протоколів та засідань розробників ОПП з заінтересованими сторонами, здійснювати публікацію зауважень та пропозицій цих сторін на сайті університету, для більш прозорого та досконалого процесу розробки ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на загальну відповідність освітнього процесу підкритеріям оцінювання якості освітньої діяльності, сильні та слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Пояснення щодо відсутності та заміни окремих НПП під час експертизи ОП.pdf</i>	HRWoJZ6jewYHUyM7jgYzbLbwcjuYX1DhhaZgfgsa858=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Драгомирецька Наталія Михайлівна

Члени експертної групи

Серняк Олег Ігорович

Смаглюк Ріта Михайлівна